



# СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо  
про  
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 52/53, П'ЯТНИЦЯ, 23/30 ГРУДНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 52/53, FRIDAY, DECEMBER 23/30, 2016 \$2.00



Малюнок Едварда Козака на святочній картці, вида-ній Пластовим видавництвом „Молоде Життя“.

## „Ми молимося за всіх вас!“

*Різдвяне послання Постійної конференції українських православних єпископів поза межами України.*

Преподобні отці, монашество та вірні брати і сестри!

*„Бачу незвичайне й дивне таїнство: пастухи наповняють звуками мій слух, голосячи не пустинну пісню, але співаючи небесний гимн. Ангели співають, архангели оспівують, херувими взивають, серафими величають, всі торжествують, бачачи Бога на землі і Чоловіка на небесах; Високого – вдоли, за Його плянами, а низького – вгорі по Божій любові до людей“.*

(Іван Золотоустий у день Різдва Христового)

Св. Іван Золотоустий чітко нагадує нам про те, що свято Різдва – це втілення Господа нашого Ісуса Христа, Сина Божого, Який став одним з нас, щоб ми могли відчуті Його Божество, щоб ми могли зрозуміти, що Бог є Любов. Святкуючи в наших парафіях цю таїну втілення, ми повинні упокорити себе до тієї міри, щоб поклонитися Немовляті, Яке лежить у яслах в печері у Вифлеємі. Ми повинні пізнати Хто Він насправді є, замість того,

щоб думати, як це робить світ – і деколи ми самі у нашій людській недосконалоості – що Він є Тим, ким ми хочемо, щоб Він був.

Дуже легко для нас є втратити свою людську гідність – дар Божий – коли ми намагаємося перетворити „недоліки“ світу цього в щось, якимось чином прийнятне для Бога. Цим ми показуємо нашу нездатність зрозуміти Істину Втілення – те, що Бог є Любов, і що Він хоче піднести нас, щоб ми брали участь у Його Божественній Волі. Цим ми намагаємося визначити Любов простою людською мовою і в простій людській поведінці, які жодним чином не відображають нашого бажання бути піднесеними. Ми молимося, що радість свята Різдва вплине на нашу поведінку, зближить нас один з одним через Любов Божу і приведе нас до непохитного пізнання, що Воля Божа переважає над кожним недоліком людської уяви!

Свято Різдва стало новим початком для людства та Божого творіння. Воно заново нагадує кожного року, що Любов Божа скла-

(Закінчення на стор. 30)

### ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

## У центрі уваги – Дональд Трамп

Петро Часто

Увага всього світу прикута до Америки. Увага надзвичайна і неоднозначна – поєднана і з надіями, і з тривогою. Що насправді принесе з собою президентство недосвідченого в політиці республіканця Дональда Трампа? Поки що ніхто не може сказати, а відповідь виявиться важливою не лише для американців. Сполучені Штати завжди були для десятків і сотень інших країн взірцем демократії, принципним захисником людських прав і свобод. Ці країни – а серед них є й Україна – сподіваються, що так воно залишиться й надалі. Міжнародна спільнота вже має сталі уявлення щодо загального розвитку і співпраці, щодо об'єктивності глобальних процесів в економіці, науці, технології, й тепер було б щонайменше несвоечасно витягати з-під цього фундаменту наріжний камінь – визначальний вплив США на світові цивілізаційні процеси.

Передчуття великих змін – бажаних для однієї частини американського суспільства і небажаних для іншої – напружило виборчу кампанію ледве не до вибуху, мільйони прихильників Гиларі Клінтон і політичного курсу демократів сприйняли перемогу Д. Трампа як трагедію. У багатьох містах відбулися „марші протесту“, соціальні мережі рясніли закликami: „Зупинімо Трампа і його ідеї нетерпимости!“. Більше того – Д. Трампові рішуче опону-

(Закінчення на стор. 27)

## Помер Святослав Караванський

БАЛТИМОР, Мериленд. – 17 грудня, вранці, у лікарні міста помер український мовознавець, автор багатьох словників і дисидент 95-річний Святослав Караванський. Останні 37 років він жив в еміграції.

С. Караванський народився 24 грудня 1920 року в Одесі. Під час Другої світової війни потрапив у полон нацистів. Звільнившись у 1942 році, С. Караванський навчався в Одеському університеті, брав участь у підпіллі ОУН(б) під псевдом „Бальзак“. С. Караванського в 1944 році десантували з літака на територію СРСР, однак за кілька днів його заарештували і 7 лютого 1945 року військовий трибунал засудив С. Караванського на 25 років таборів позбавлення волі. З ув'язнення С. Караванського звільнили через 16 років за амністією. Він зайнявся журналістською, літературною й філологічною працею, яку розпочав ще в таборах.

За написану 1965 року самвидавну статтю „Про одну політичну помилку“ з критикою русифікації вищої школи С. Караванського заарештував КГБ. Його відправили в табори суворого режиму. Загальний термін страждань С. Караванського у радянських таборах склав 31 рік.

У лютому 1979 року його оголосили членом Української Гельсінкської групи. Після звільнення, 30 листопада 1979 року, С. Караванський з дружиною Ніною Строкатою емігрували до США.

Н. Строката також була членом Гельсінкської групи та політв'язнем. Померла вона у 1998 році.

С. Караванський був найстаршим серед

правозахисників Гельсінкської групи і мовознавців, які обрали об'єктом дослідження українську мову.

Впродовж усього часу перебування у США і до останніх днів життя Святослав Караванський був активним, авторитетним і бажаним дописувачем „Свободи“. Редакційна колегія тижневика глибоко сумує з приводу відходу видатного патріота України, правозахисника і вченого-мовознавця.



Святослав Караванський у головній канцелярії Українського Народного Союзу в 1980 році. (Фото: Ігор Дябога)



## УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

### ■ Звільнили воїна-полоняника

КИЇВ. – 19 грудня Президент Петро Порошенко зустрівся зі звільненим з полону бойовиків десантником 80-ої аеромобільної бригади Тарасом Колодієм та його матір'ю Галиною. Т. Колодій подякував за звільнення і розповів про перебування в полоні. Президент подякував мамі звільненого героя за такого сина – справжнього воїна, який боронить Україну від ворогів. „Знаю, що у вас і другий син захищає державу. Ваша родина є символом того, на що йде Україна і український народ, щоб мати справжню незалежність, волю та свободу“, – зазначив П. Порошенко. Президент також повідомив, що доручив забезпечити необхідне медичне обстеження звільненого воїна у лікарні Державного управління справами. (Прес-служба Президента України)

### ■ Пластуни принесли Вогонь миру

КИЇВ. – 16 грудня пластуни передали Президентові Петрові Порошенкові Вифлеємський вогонь миру з Святої землі як знак миру та благополуччя для усіх українців. Голова організації скавтів Ольга Герус сказала, що пластуни створюють середовище, в якому виховують добрих громадян України. Нині багато пластунів охороняють кордони нашої держави. „СКОБ, друзі!“ – привітав П. Порошенко пластунів та поділився своїми враженнями щодо традиції передавати Вифлеємський вогонь миру в оселі українців напередодні Різдва. (Прес-служба Президента України)

### ■ „Приватбанк“ став державним

КИЇВ. – „Приватбанк“ повністю переходить під контроль держави. Таке рішення ухвалив 18 грудня Кабінет Міністрів на пропозицію Національного банку та Ради фінансової стабільності. Усі акції найбільшого українського банку перейдуть до Міністерства фінансів, яке забезпечить сталу роботу банку та збереження грошей споживачів. Основними акціонерами „Приватбанку“ були Ігор Коломойський та Геннадій Боголобов. Перехідний період почався з 19 грудня. (BBC)

### ■ Уряд Нідерландів підтримав Україну

БРЮСЕЛЬ. – 16 грудня уряд Нідерландів схвалив проєкт закону, необхідний для ратифікації Угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом. Прем'єр-міністр Марк Рютте зазначив, що він упевнений у тому, що в обох палатах парламенту більшість проголосує за ратифікацію. У квітні в Нідерландах відбувся референдум, на якому більшість виборців висловилися проти ратифікації цієї угоди. Нідерланди – єдина країна з 28 членів ЄС, що не ратифікувала Угоду про асоціацію з Україною. (BBC)

### ■ Аграрії досягли успіху

КИЇВ. – Позитивний баянс зовнішньої агроторгівлі становить майже 9 млрд. дол. Україна за 10 місяців 2016 року експортувала аграрної продукції майже на 12 млрд. дол. За цей період було імпортовано в Україну продукції сільськогосподарства на суму 3.1 млрд. дол., що склало 9.9 відс. від загальнонаціонального імпорту. Тим саме сформовано позитивний баянс торгівлі аграрними товарами. Найбільшу частку в українському експорті склали зернові культури, жири та олії тваринного або рослинного походження та готові харчові продукти. У структурі імпорту переважають продукти рослинного походження та готові харчові продукти. („Укрінформ“)

### ■ Китай передав рятувальну техніку

КИЇВ. – 17 грудня Посол Китайської Народної Республіки в Україні Ду Вей передав Державній службі з надзвичайних ситуацій спеціальне аварійно-рятувальне обладнання. Міністер внутрішніх справ Арсен Аваков подякував китайським партнерам і запевнив, що Україна також надасть допомогу, коли у цьому виникне потреба. За фонди уряду Китаю для України закупили 25 одиниць інженерної та автомобільної техніки і 32 комплекси аварійно-рятувального обладнання. („Укрінформ“)

## АВТОРИТЕТНА ДУМКА

# Василь Шкляр: „Хохли й малороси упродовж сторіч пристосовувалися до мови імперії“

*Відомий український письменник та політичний діяч Василь Шкляр, кожен новий роман якого стає бестселером, широко відомий в Україні та за її межами. Його твори перекладені англійською, болгарською, вірменською, шведською, словацькою, російською та іншими мовами. Нижче вміщуємо відповіді письменника на запитання кореспондента веб-сторінки „Еспресо.TV“ Дарини Тарасової – про мовні квоти на радіо та в телеетері, небезпеку двомовності та майбутнє спіснування окупованих територій і України.*

– Тепер література українською мовою та українська музика поступово стають популярнішими. Ви бачите в цьому позитивні тенденції чи покищо цього замало?

– Справді, останнім часом серед читачів відбулися позитивні зрушення. Багато хто вже соромиться розгортати в метро дешеві книжечки Донцової чи Марініної. Люди тягнуться до свого. Наклади українських книжок зростають, незважаючи на відсутність сприятливого клімату у видавничій царині. Українська музика теж лунає частіше, але, на жаль, не з екранів провідних телеканалів.

Хіба ж це не катастрофа, що на українську пісню встановлюють квоти, фактично узаконюють обмеження, продовжуючи традицію імперських заборон. Такими „законами“ спритно користується відступницька телевізія та всі ті радіостанції, що міцно застрягли в тенетах совкового балагану. Їхнє гасло „Єдина країна – єдина страна“ перефразоване з радянського „єдиний советский народ“.

Не варто казати, що все це походить від дешевих смаків, культурної невибагливості чи проросійської інерції. Ні, за лаштунками цих явищ стоїть велика політика з бездомним грошовим мішком неукраїнського походження. Ця політика цинічна, нахабна, нахраписта. Ми за чверть сторіччя тільки підійшли до декомунізації України, а вони деукраїнізували Крим за тиждень.

Наша ж влада у своїй переважній більшості або ворожа, або, в кращому разі, байдужа до української справи. Тому ми ніколи не мали цілеспрямованої україноцентричної політики в гуманітарній сфері. Це, між іншим, стало й однією з причин нинішньої війни.

– Попри те, що більшість українців вважають українську мову своєю рідною, двомовність досі побутує в нашому суспільстві. Чи є в цьому небезпека для держави в цілому?

– Так, це одне з ментальних непорозумінь українців, яке дає право сусідам називати Україну недодержавою. Мільйони наших громадян пишуть в анкетах, що їхня рідна мова українська, а розмовляють російською. І їх не опритомнила навіть війна з московським загарбником.

Хохли й малороси упродовж сторіч пристосовувалися до мови імперії. Вони призвичаювалися до неї не тому, що любили цю мову, а через те, що без неї не можна було обійтися, якщо ти хотів робити кар'єру.

Звичка – другий характер, казали древні, і ця звичка в'їлася багатьом хохлам в печінки. Їм здавалося, що російська мова вища за їхню, що вона дає право на належність до вищої культури, до привілейованої касті. Українська клясична література, до речі, всмак покепкувала над такими перевертнями.

За часів незалежності цих людей можна було привести до тьми простим цивілізованим шляхом. Зробити так, щоб без державної мови притомний громадянин не міг обійтися. Якщо хочеш здобути освіту, якщо хочеш робити ту ж таки кар'єру – знай державну мову.

– Тут немає нічого нав'язливого, нічого насильницького, бо це норма для всіх демократичних країн, де мова є фактором національної консолідації. Інакше навіщо тоді взагалі державна мова?

– Але Україна під зовнішніми впливами та політиканською істерією п'ятої колони цивілізованим шляхом не пішла. Хоча суспільство до того було готове, про що свідчить і визна-

ння більшістю громадян своєї належності до українства і його найбільшої цінності.

А навіщо тратити сили? Люди побачили, що можна обіймати найвищі державні посади, не знаючи мови, що можна здобувати освіту без неї. Ще й сьогодні в Міністерстві освіти точиться дискусія, чи залишити в силі фактично закон мовний Колісниченка-Кивалова, чи зробити обов'язковим навчання державною мовою.

Певні зрушення у свідомості малоросів відбувалися під час останніх двох революцій, та потім знов усе пригасало. На вищих щаблях влади люди побачили не повстанських провідників, а російськомовних чиновників, знахабнілих чужоземців, котрі кричали в обличчя українським патріотам, що вони „не пазволять“ розгулу українського націоналізму.

Чи є в цій двомовності небезпека для держави? Звісно, що є. Як би там не характеризували „руській мір“ з погляду путінської політики, що б не говорили політологи про цивілізаційний розлом, але основою цього „міра“ є російська мова.

Московський загарбник прийшов визволяти „своїх“, і більшість обивателів на окупованих територіях справді виявилася їхньою. Я б не перебільшував тут вплив російської пропаганди, зомбування через засоби масової інформації, хоч це, звичайно, відіграло неабияку роль. Але ж радянська пропаганда ще більше опрацювала мізки українців, і що з того вийшло? Тому культивована двомовність завжди нестиме загрози для української держави.

– Українські телеканали через заборону російського змісту вимушені нарешті знімати свої серіали. Утім, ці фільми декому можуть лише здаватися українськими, а насправді їх знімають російською мовою, у них навіть простежуються антиукраїнські мотиви. Як тоді в Україні створити саме український телепростір?

– Національний інформаційний простір твориться під опікою державних чинників та впливом громадськості. Мова не про цензурний тиск, брутальне втручання в політику телеканалів, а про законодавче сприяння інформаційному клімату. А як це робиться в нас, ми добре бачили на прикладі голосування парламенту щодо заборони нашестя російських гастролерів. Це був лакмусовий папірець на духовне (чи бездуховне) зрощення наших обранців з „руським міром“.

Що казати про відвертих провідників цього ворожого світу у Верховній Раді, якщо навіть колишні відомі журналісти грудьми стали на захист російської попси. Бо там, бачте, є Макаревич, Шевчук, яким небезпечно заявляти про те, що вони не схвалюють політику Кремля.

Але, думаю, справа тут не в Макаревичі. Річ у тих настроях, що панують у головах, і тих, хто начебто взявся знімати українські серіали. Мова тут, за окремими винятками, звичайно, російська, трапляється для екзотики й один хохол, який часто з'являвся ще в радянських фільмах (або зрадник, або дурник), а якщо кіно про сучасну війну, то важко розібрати, де там наш, де сепар [сепаратист]. У кожного своя правда.

– Ваш роман „Чорний Ворон“ хочуть екранізувати. Ви берете участь у створенні сценарія?

– Ні, я сценарій не пишу. Та й не зміг би

(Закінчення на стор. 14)



## ООН визнала Росію агресором

НЮ-Йорк. – 19 грудня Генеральна асамблея ООН прийняла українську резолюцію „Стан з правами людини у Автономній Республіці Крим та місті Севастополь (Україна)“. Росія визнана державою-агресором, а Крим – тимчасово окупованою територією. Підтримали документ 73 країни, 23 проголосували проти, ще 76 держав утрималися.

Президент України Петро Порошенко назвав прийняття резолюції справжньою перемогою справедливості.

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін зазначив, що після прийняття зазначеної резолюції визначення „тимчасова окупація української Автономної Республіки Крим та Севастополя“ буде офіційно вживатися в усіх документах ООН до деокупації півострова. Документ прийнятий, щоб забезпечити доступ міжнародних правозахисних механізмів в оку-

пованому Криму для дослідження прав людини. Також засуджуються репресії проти кримських татар.

Міністерство закордонних справ України у своїй заяві про ухвалення резолюції зазначило: „Цей важливий документ містить чіткі формулювання щодо статусу Криму та Севастополя як частини території України, засуджує тимчасову окупацію Кримського півострова Російською Федерацією та не визнає спроби його анексії державою-окупантом. Сьогодні світ чіткий сигнал російській окупаційній владі – винні у переслідуваннях та порушеннях прав кримчан нестимуть відповідальність. Держава-окупант має припинити свавілля та виконувати свої обов'язки згідно з міжнародним правом – забезпечити дотримання прав людини у Криму“.

Постійне представництво України при ООН

## Створена Українсько-Арабська ділова рада

Георгій Лук'ячук

Київ. – 14 грудня в агенції „Укрінформ“ відбулася презентація Українсько-Арабської ділової ради (УАДР). Участь у заході взяли президент УАДР шейх Емад Абу-Алруб, голова політичної ради Української партії „Самопоміч“, віце-президент УАДР Олег Березюк, народні депутати, представники Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України, дипломатичного корпусу арабських країн, ділових кіл України та країн Арабського Сходу, науковці та громадські діячі.

Шейх Емад Абу-Алруб наголосив на важливості співпраці між державними та приватними секторами в Україні та арабських країнах. За його словами, причина інвестиційної слабкості – неознайомленість з Україною, недостатність реклами, складнощі деяких законів та наявність хабарництва і корупції у судовій системі. Україні потрібно забезпечити безпечні умови і повагу до інвесторів.

За словами шейха, який мав численні зустрічі з керівниками більшості країн Близького Сходу, ці держави готові сьогодні вкладати сотні мільярдів доларів у виробничі потужності в Україні, але не можуть, бо бояться корупції та непрозорості українського законодавства, тому вирішили діяти не через державні структури, а через громадські організації, до яких мають більше довіри. Однією з них має стати новостворена Українсько-Арабська діло-



Президент Українсько-Арабської ділової ради шейх Емад Абу-Алруб (зліва) та віце-президент УАДР Олег Березюк під час презентації.

ва рада.

О. Березюк повідомив, що в УАДР працюватиме інформаційно-аналітичний центр, куди буде збігатися вся інформація, а також будуть створені експертні ради. Безпеку інвестицій забезпечуватиме солідна юридична компанія.

Учасники привітали створення УАДР та висловили бажання співпрацювати в цікавих для обох країн сферах – туристичній індустрії, сільському господарстві, медичних і рекреаційних послугах, банківській справі, а також гуманітарній допомозі переселенцям з окупованих територій.

## Арештували відкривача Сандармоха

Левко Хмельковський

15 грудня суддя Петрозаводського міського суду Карелії в Росії Едуард Новоселов арештував голову регіонального відділення „Меморіялу“ 60-річного Юрія Дмитрієва до 13 лютого 2017 року у зфабрикованій справі про виготовлення порнографічної фото-



Юрій Дмитрієв в урочищі Сандармох. (Фото: Преображенська співдружність малих православних братств)

графії. Йому загрожує до 15 років позбавлення волі.

При арешті Ю. Дмитрієва 13 грудня, як повідомив член Міжнародного правління „Меморіялу“ і президентської Ради з прав людини Сергій Кривенко, у активіста забрали комп'ютер і мобільний телефон. Єдину підозрілу фотографію нібито виявили в домашньому комп'ютері Ю. Дмитрієва. Напередодні до його помешкання приходили невідомі, які нічого не вкрали, але вмикали комп'ютер. Ю. Дмитрієву також телефонували з погрозами. С. Кривенко вважає, що йдеться про дискредитацію „Меморіялу“.

Історик Ю. Дмитрієв – секретар петрозаводської і член регіональної комісії з відновлення прав жертв політичних репресій. Від 1997 року очолює Академію соціально-правового захисту. Саме Ю. Дмитрієв в кінці 1990-их років очолював експедиції, які виявили місця масових страт в урочищах Сандармох і Красний Бір у Медвежогірському і Прионезькому районах Карелії.

Він був одним з засновників меморіального комплексу „Сандармох“. В цьому урочищі в 1930-их роках були розстріляні понад 9,500 політ'язнів, зокрема найвидатніші діячі української культури.

Ю. Дмитрієв також склав і видав „Книгу пам'яті жертв політичних репресій у 1930-1940-их роках в Карелії“.

## УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

### Відкрили меморіальну дошку

ХАРКІВ. – 15 грудня меморіальну дошку на згадку про видатного театрального діяча, народного артиста України, засновника першої у країні професійної школи режисерів і акторів театру ляльок Віктора Афанасьєва відкрито на фасаді Харківського державного академічного театру ляльок, який носить його ім'я. Барельєф В. Афанасьєва і зображення рукавичної ляльки відтворив харківський скульптор Олександр Рідний до 100-річчя з дня народження артиста. („Укрінформ“)

### Перевіряють автопарк парламента

КИЇВ. – 6 грудня перший заступник голови Верховної Ради України Ірина Геращенко заявила, що ініціює створення комісії, яка перевірить порушення з боку керівництва автопарку парламента. Вона виявила, що на її службовий автомобіль списують сотні літрів бензину щомісяця. „У Верховній Раді України триває аудит автопарку, – заявив голова парламента Андрій Парубій. – Як тільки пішли тривожні сигнали, я тут же дав доручення. За результатами аудиту ми будемо виходити на рішення“. Перед цим народний депутат від „Самопоміч“, голова Комітету Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції Єгор Соболєв заявив, що вже два народні депутати виявили використання автомобілів без їхнього відома. (Радіо Свобода)

### Швидкісні потяги прибули до Польщі

ПЕРЕМИШЛЬ, Польща. – Електропотяг „Тарпан“ виробництва Крюківського вагонного заводу 19 грудня вдало виконав другий тестовий рейс українських швидкісних поїздів до Перемишля. Про це повідомив представник польської залізничної групи Кароль Гайджік. 18 грудня до Польщі прибув перший тестовий потяг „Hyundai“ за маршрутом Київ-Львів-Перемишль. Регулярні рейси з Києва до Перемишля мають розпочатися 23-24 грудня. Потяг курсуватиме із зупинками на станціях „Святошин“, „Підзамче“, „Львів“ і „Перемишль“. Орієнтовний час у дорозі становитиме сім годин. Голова Транспортного комітету Верховної Ради Ярослав Дубневич заявив, що за результатами технічних рейсів буде визначено, який з двох потягів курсуватиме до Польщі. („Українська правда“)

### Представили новий літак

КИЇВ. – 20 грудня державне підприємство „Антонов“ представило новий транспортний літак Ан-132. У презентації взяли участь Президент Петро Порошенко та секретар Ради національної безпеки і оборони Олександр Турчинов. Були присутні представники Савдівської Арабії, яке стала замовником і партнером з будови літака. Компанія підписала низку угод із Савдівською Арабією про постачання цих літаків з 2017 року. (BBC)

### Ухвалили бюджет 2017 року

КИЇВ. – У ніч на 21 грудня Верховна Рада ухвалила державний бюджет на 2017 рік, який передбачає доходи на 721.4 млрд. грн. і видатки на 790.4 млрд. грн., підвищення мінімальної платні до 3,200 грн. з 1 січня 2017 року та прожитковий мінімум 1,544 грн., зростання внутрішнього валового продукту на 3 відс., ріст споживчої інфляції на 8.1 відс. до кінця року. Верховна Рада скасувала 2-відс. збір з обміну валюти, а також запровадила Вищу раду правосуддя замість Вищої ради юстиції. (BBC)

### Могилу облили фарбою

УМАНЬ, Черкаська область. – 21 грудня невідомі на могильному комплексі цадика Нахмана облили вхід червоною фарбою та залишили відрізану голову свині. На місці події працюють правоохоронці. Генеральний прокурор України Юрій Луценко взяв під особисту контролю цей інцидент і засудив прояви антисемітизму і релігійної нетерпимості. Посольство України в Ізраїлі висловило жаль з приводу інциденту і засудило будь-які прояви ксенофобії. („Українська правда“)



## АМЕРИКА І СВІТ

### ■ Вбили посла Росії в Туреччині

АНКАРА. – 19 грудня в Анкарі було вбито Посла Росії у Туреччині Андрія Карлова. Це сталося на відкритті виставки в Галерії сучасного мистецтва. Стріляв 22-річний турецький поліцей Мевлют Мерт Алтинташ. Він кричав: „Не забувайте про Алеппо, не забувайте про Сирію!“ і повторював арабською мовою „Аллах акбар!“. М. Алтинташ був у складі охорони галерії, коли там виступав посол. (BBC)

### ■ Острів відмовив оренду Росії

СТОКГОЛЬМ. – Шведський стратегічний острів Готлянд в Балтійському морі відмовив проханню Росії орендувати місце в його пристані, після того як шведський уряд перестеріг, що це може пошкодити оборонним і політичним інтересам цієї країни. Технічна рада острова 15 грудня проголосувала 11:0 відмовити проханню російської державної компанії „Газпром“ взяти в оренду приміщення в пристані для підводного нафтогону природного газу, названого „Норд Стрім 2“, який тягнутиметься з Росії до Німеччини. Голова ради Тамі Гардел сказав, що оренда була би на 1.6 млн. дол. річно. Європейський Союз, який отримує одну третину свого природного газу з Росії, погодився минулого року на цей нафтогін. Але у вересні Швеція розташувала постійні війська на Готлянді, а Міністер оборони Пітер Гультквіст сказав, що це є сигналом для Росії після анексії Криму та її „зростаючого натиску“ на балтійські країни – Литву, Латвію і Естонію. Південносхідне портове місто Карльсгамн на материк Швеції 14 грудня також відмовилося від подібної угоди з Росією. („The Washington Post“)

### ■ Армія відновила розслідування майора

КВАНТИКО, Вірджинія. – Армія США відновила своє розслідування щодо колишнього члена спецрозділу „Зелені берети“ після того, як він признався під час інтерв'ю в жовтні для „Факс Ньюз“, що вбив в Афганістані члена Талібану, котрий виробляв бомби проти американських військ. Під час боїв в 2010 році майор Метью Голстейн вбив захопленого члена Талібану після того, як той відмовився розмовляти з американцями. Майор пояснив, що він вчинив це, бо затриманий мав бути звільнений і були побоювання, що він знову вироблятиме бомби. Після довгого розслідування військовий трибунал заклав справу проти М. Голстейна в 2015 році без жодного формального звинувачення, але звільнив його з спецрозділу й відібрав медалью „Срібна зоря“, яка є третьою найвищою відзнакою за бойову хоробрість. Представник Департаменту оборони повідомив 9 грудня, що Армія відновила розслідування справи майора. Республіканський конгресмен Данкен Гантер з Каліфорнії написав гострого листа до Секретаря Армії та голови Генерального Штабу Армії, критикуючи їхній „несправедливий підхід“ до М. Голстейна, „дійсного американського героя“. Представник Армії сказав, що не можна коментувати цю справу під час активного розслідування. („www.military.com“)

### ■ Правляча партія хоче нових виборів

БАНДЖУЛ, Гамбія. — Правляча партія Президента Ягя Джамега відмовилася визнати висліди президентських виборів, які він програв після 22 років при владі. Президент оригінально визнав перемогу Адама Барова, але 9 грудня відкинув висліди виборів. 13 грудня його правляча партія подала формальний внесок до Незалежної Виборчої Комісії та Генерального прокурора, щоби перевести нові вибори. („Associated Press“)

### ■ Колумбійський суд підтвердив угоду

БОГОТА. – Найвищий суд Колумбії 13 грудня підтвердив угоду уряду з лівими повстанцями угруповання FARC, яке начисляє 6,000 осіб. Голосами 8:1 Конституційний суд дозволив Президентові Уан Мануель Сантосові далі продовжувати легальні кроки для миру, щоби закінчити півстолітній конфлікт, в якому загинуло 220 тис. осіб, а 6 млн. були змушені покидати свої оселі. 7 жовтня Норвезький Нобелівський комітет призначив Нобелівську Нагороду Миру президентові Колумбії. („The Washington Post“)

## ГЕТЬ „П'ЯТУ КОЛОНУ“!

# Початок кінця „канонічного“ православ'я?

Петро Кралюк

Коли Верховна Рада 8 грудня дала згоду на позбавлення Вадима Новинського депутатської недоторканости, це стало своєрідною сенсацією. Адже перед тим регламентний комітет парламенту не ризикнув давати на це згоду. Кримінальна справа на цього олігарха виглядає не вельми переконливо. Зрештою, ледь вистачило голосів, щоб зняти з В. Новинського недоторканість. Інтрига зберігалася до останнього моменту. Олігарх ніби навіть був упевнений, що цього не станеться – забракне кілька голосів. Але сталося. Депутати „дотиснули“. Чи „дотиснули“ їх?

Очевидно, це рішення комусь дуже потрібне. Кому? І для чого?

### Православний олігарх

Біографія В. Новинського вельми цікава. Людина, яка народилася в Росії, для якої рідним містом став Ленінград (до сьогодні його „друге помешкання“ розташоване в Санкт-

Петербурзі), раптом страшенно зацікавився Україною й почав розвивати тут бізнес. Певно, варто нагадати, що Ленінград, нинішній Санкт-Петербург, – це колиска команди Володимира Путіна. І до неї В. Новинський мав стосунок. Інакше сумнівно, що йому вдалося б так успішно розвивати бізнес у Росії.

Й от з якогось дива В. Новинський продає свій бізнес на батьківщині й починає орієнтуватися на закордон – Молдову, Болгарію, а особливо на Україну. Чи був це суто економічний інтерес?

В. Путінові як колишньому кагебістові (а кагебісти колишніми не бувають) важливо було мати в інших країнах свою агентуру, зокрема й під бізнесовим прикриттям. Чи не був одним з таких агентів В. Новинський?

Цікаво, що прихід В. Новинського в Україну припав на другий термін президентства Леоніда Кучми, коли той почав робити певні прозахідні кроки й віддалятися від Москви. Як бізнес-

(Закінчення на стор. 18)

## ТОЧКА ЗОРУ

# Бути політиком у своїй країні...

Владислав Оленченко

Говорімо прямо, друзі. Чи є в Україні середній соціально-економічний прошарок? Чи був Майдан вуличним повстанням цього прошарку проти сваволі кримінальних баронів за право жити в нормальній країні європейського зразка?

Якщо відповідь – „так“, наступне питання – ще пряміше і пряме і жорсткіше: чому такий „розумний і красивий“ середній прошарок досі користуються середньовічними методами захисту своїх політичних інтересів?

Як би не було гірко, але мусимо визнати: за 25 років український середній прошарок програв щент все, що тільки можна програти, і зараз, зіптивши зуби, шукає куди йому краще втекти зі своєї країни. І винні в такому стані справ зовсім не компартійні чинуші, „червоні директори“ чи кримінально-олігархічні угруповання. Ці групи постійно захищали власні інтереси. Вони з перших годин незалежності України намагались зформувані у Верховній Раді керовану більшістю, яка повинна була реалізовувати потрібну їм державну політику. В цей же час, середній прошарок навіть не почав формування свого „загону політичної самооборони“. Дати хабаря знахабнілому чиновникові з ворожого табору – це завжди виглядало простішим, безпечнішим і надійнішим способом взаємодії з державою. Боротися за можливість управляти державою? Та ви що? Бруднити себе брудною справою – порядні люди такої роботи не повинні!

25 років суцільних стратегічних поразок середнього прошарку мають бути достатнім терміном, щоби усвідомити всю згубність такого підходу.

Зрозуміло, що в нашій історії майже немає зразків успішного українського політика, який можливо наслідувати. Немає в нас в історії свого Лінкольна чи свого Лі Куан Ю! Як політичні діячі, Богдан Хмельницький, Володимир Вінниченко, Михайло Грушевський – абсолютні „лузери“, що втратили свою країну і прирекли свій народ на сплату мільйонами жертв за стратегічні прорахунки політиків. Навіть образ Степана Бандери не є достатнім зразком для українського політика. Справді, при всій повазі до його постаті, його життя – це, скоріше, зразок жертвовної збройної боротьби без жодної надії на перемогу за свого життя, зразок поведінки народного героя-месника, ніж політичного діяча – провідника нації. Правильно кажуть: ми всі, як політична нація – немовля.

Але в нашій історії вже є приклади, коли середня кляса об'єднала наявні ресурси і перемогла. Майдан.

То який дідько заважає нам зробити те саме

і об'єднатись, але вже не навколо Майдану, а навколо однієї політичної партії? Сподіваюсь, що ніякий, але час покаже.

А покищо – політика української держави формується з двох зовнішніх центрів управління Україною: з московської Лубянки, та з кубла олігархічних кланів. Вони спроможні акумулювати ресурси, брати під контроль Верховну Раду та формувати вигідну для себе політику української держави. І роблять це вони за рахунок середнього прошарку і майбутніх поколінь українців. Не треба плакатись з приводу відсутності справедливості, бо принцип: „Горе переможеному!“ відомий всім зі шкільного підручника історії, а середньому прошаркові – відомий ще й з власного досвіду. Треба визнавати, що інші соціальні групи були більш спритними і активними у справі захисту товщини власного гаманця, поки середня кляса чекала когось, хто прийде, візьме під контроль парламентську більшість і зробить „нам всім добре, бо ми ж такі гарні та порядні“. Але так не буває, шановні підприємці! Чи вам цього не знати? Можливість жити гідно на своїй землі завжди була наслідком власних дій, результатом власної наполегливості у досягненні мети.

Ще раз:

1. Ніхто в світі не зобов'язаний і не буде „робити добре“ українцям і українському середньому прошаркові зокрема.

2. Середня кляса в Україні сьогодні платить за небажання захистити себе політичними методами.

3. Ніхто не винен, що ми народились в суспільстві слабкої політичної традиції, але ніхто і не зобов'язаний це виправляти задля нас.

Вчитися політичних метод боротьби доведеться в дорозі і в умовах російської військової агресії, не перекладаючи відповідальність за долю країни на олігархів, зрадників та прямих агентів ворога.

Готуймося об'єднувати свій час, інтелектуальні, інформаційні, кадрові, матеріальні, фінансові, експертні та інші види ресурсів навколо спільного суб'єкта політичної боротьби – політичної партії. Саме цим інструментом маємо вибороти собі право жити за своїми правилами на своїй землі.

Так склалось, що через 25 років з моменту отримання політичної незалежності України, у відповідальній частині українців вже не залишилось інших шляхів: або візьмемо управління країною у свої руки політичними методами і інструментами, або... або готуймося жити на чужині.

Львівський культурологічний журнал „І“

Владислав Оленченко – голова громадської організації „Нова країна“.



## На дискусії говорили про кризу лібералізму

Оксана Купер

КИЇВ. – Дискусію „Світ на порозі антиглобалізації? Нові виклики демократії“ часопис „Критика“ і Центр польських та європейських студій Національного університету „Киево-Могилянська академія“ провели 8 грудня й обговорили теперішні суспільно-політичні тенденції та можливі виклики, що чекатимуть світ у найближчому майбутньому.

Участь в обговоренні взяли Володимир Кампо – правознавець, суддя Конституційного суду України у відставці; Михайло Мінаков – філософ, публіцист, голова Кантівського товариства в Україні; Микола Рябчук – письменник, публіцист, президент Українського ПЕН-клубу; Юрій Чекан – доктор мистецтвознавства. Вела зустріч відповідальна редакторка часопису „Критика“ Юлія Бентя.

Перше слово мав М. Мінаков, який у своїй доповіді окреслив історію виникнення євроскептицизму як політичного явища та розповів про ідеологічне підґрунтя його появи. За словами М. Мінакова, корені цього явища можна

було помітити ще у 1970-1980-их роках, а особливо виразно воно заявило про себе два роки тому. Зокрема, як зазначив філософ, саме у 2014 році про себе заявила нова європейська ідеологічна сила – євроскептики, які не просто позиціонують себе як антиглобалістів, а й як антиуніверсалістів і партикуляристів: „У дивний спосіб замість великої ідеї, яка ще 25 років тому була мало не засадничою для спільного європейського проекту і посилювала єдиний універсалістський проект, сьогодні можемо говорити, що від Владивостока до Лісбони з'явився антиєвропейський простір“.

Водночас М. Рябчук вважає, що наразі ми переживаємо кризу глобального світу і зумовлено її, перш за все, економічними причинами. На його думку, сьогоднішні так звані праві творять якусь абсолютну консервативну утопію в минулому. „Те, що ми бачимо зараз, – це симптоми набагато серйознішої хвороби, яка починається ще з періоду модерності, з початком бурхливого розширення світу на держави та народи, які

(Закінчення на стор. 11)



Під час дискусії (зліва): Михайло Мінаков, Юрій Чекан, Микола Рябчук, Володимир Кампо, Юлія Бентя.

## В Україні вивчали дотримання прав людини

Світлана Орел

Фонд „Демократичні ініціативи“ ім. Ілька Кучеріва та фірма Українських соціологічних досліджень на замовлення Програми розвитку ООН в Україні та у співпраці з Центром інформації про права людини провели з 22 жовтня по 6 листопада загальнонаціональне соціологічне дослідження „Права людини в Україні“. Респондентам запропонували вибір між добробутом за рахунок обмеження прав і свобод та готовністю терпіти певні матеріальні труднощі заради збереження своїх прав і свобод.

Третина українців виявила готовність в обмін на власний добробут поступитися державі часткою своїх прав та громадянських свобод, а 35 відс., навпаки – заради особистої свободи та гарантій дотримання всіх громадянських прав готові терпіти певні матеріальні труднощі, ще 35 відс. не змогли зробити певного вибору. На цьому фоні виділяється позиція жителів Донеччини та Луганщини, де 55 відс. населення готові терпіти матеріальні труднощі заради збереження прав і свобод, і лише 22 відс. не проти того, щоб обміняти їх на добробут.

Одним із можливих способів захисту своїх прав, на думку респондентів, є самостійне здійснення правосуддя (самосуд). Ставлення до таких дій у суспільстві є неоднозначним: неприпустимими їх вважає половина опитаних, проте 38 відс. вважають, що самосуд є припустимим за певних обставин, і ще 12 відс. – що самосуд на сьогодні є цілком виправданий та прийнятний. Найвищий рівень несприйняття ідеї самосуду серед жителів Донбасу – 71 відс. цілковито проти цього. У інших регіонах проти висловилась приблизно половина опитаних.

Ставлення до злочинів, скоєних у зоні бойових дій українськими військовими, є неоднозначним: 48 відс. опитаних засудили такі дії, вважаючи, що за таке необхідно карати, про-

те 23 відс., не відкидаючи необхідності покарання, вважають військові умови певними пом'якшувальними обставинами, а 21 відс. готові тією чи іншою мірою виправдовувати такі ситуації. Найіршучіше з приводу подібних ситуацій налаштовані мешканці Донбасу: понад 80 відс. вважають, що жодних виправдань для цього бути не може, тоді як найліберальніше налаштовані жителі заходу, серед яких лише 37 відс. однозначно засуджують подібні практики, а 28 відс. – частково їх виправдовують.

Серед населення переважає думка, що підтримувати взаємини з країнами, де масово порушують права людини, не слід. Зокрема половина опитаних заперечила необхідність збереження взаємин з такими країнами, і лише чверть готові запліщувати очі на порушення прав людини в цих країнах, якщо це буде вигідно для України. Найпрагматичнішими у цьому питанні виявилися жителі західного регіону – близько 40 відс. висловились за підтримку таких взаємин, ще стільки ж – проти, натомість суворіші моральні оцінки висловили жителі Донбасу: тут 61 відс. опитаних вказав на небажаність взаємин з країнами-порушниками прав людини.

Наявність в українському суспільстві проблеми дискримінації зазначили майже 60 відс. населення, при цьому дуже серйозною вважають цю проблему 16 відс., а 44 відс. вважають, що проблема дискримінації загалом серйозна, але є важливіші справи. Найбільше занепокоєні проблемою дискримінації на Донбасі. Найактуальнішими проблемами у сфері дискримінації українці вважають дискримінацію за віком та людей з інвалідністю. Чверть населення помітила наявність дискримінації за майновим станом, статтю, сексуальною орієнтацією, станом здоров'я та політичними поглядами.

Кропивницький,  
Кіровоградська область

## АМЕРИКА І СВІТ

### ■ Сенат схвалив тлумачення антисемітизму

ВАШІНГТОН. – Сенат США 1 грудня схвалив законопроект, згідно з яким тлумачення антисемітизму Державним департаментом тепер буде прийняте для Департаменту освіти. Співспонзор законопроект, демократичний сенатор Баб Кейсі з Пенсильванії подав наступні приклади антисемітизму: оправдування вбивства євреїв, закидування Ізраїлеві перебільшення Голокосту, звинувачення Ізраїля за всі політичні напруження та обговорення дій Ізраїля за стандартом, який не застосовують до інших демократичних країн. Законопроект мав підтримку найбільших єврейських організацій в США. Він був скритикований різними групами, котрі вважають, що це тлумачення антисемітизму включає у собі будь-яку критику Ізраїля. З цих причин Каліфорнійський університет відкинув це тлумачення цього року. 12 грудня Палата Представників США пішла на різдвяні вакації, не розглянувши аналогічного законопроект. („www.insidehighered.com“)

### ■ Закрито крамницю через свастику

ЛІТЕЛТОН, Нью-Гемпшир. – Мала крамниця старовинних речей в північному Нью-Гемпширі була змушена закритися через бурю протестів, яка була викликана тим, що її власниця виставила на продаж міх для борошна з початку ХХ ст., на якому є зображення свастики. Кетерин Ферієр побачила міх в крамниці 26 листопада й запитала власницю Нікол Гайду про свастику. Н. Гайда пояснила, що свастика існувала як символ щастя давно перед нацистською Німеччиною і що міх, який має назву „Щасливе біле борошно“ не має нічого спільного з нацистами, а продається просто тому, що є частиною американської історії. Коли К. Ферієр поставила фото міха на Фейсбук, „реакції сповнені ненавистю та погрози стали нестерпними“, – сказала власниця, повідомляючи 4 грудня, що крамниця буде закрыта на неозначений час. К. Ферієр також висловила свій шок 6 грудня про „рівень озлоблення й злості“, який вона відчувала від багатьох людей на Фейсбуку. Вона додала, що власниця крамниці не є расисткою, і що це жахливо, що вона не може працювати через погрози. Міх для борошна був зроблений на початку минулого століття Федеральною млиновою компанією з Лакпорт, Нью-Йорк, його вартість оцінюється на 75 дол. („New Hampshire Union Leader“)

### ■ Понизили рангу покійних генералів

ВАРШАВА. — Польський уряд відібрав найвище військове звання двом покійним генералам з часів комунізму. Це є частиною кампанії уряду відновити історичну справедливість проти комуністів, які десятиліттями очолювали репресивну владу аж поки їх не скинули в 1989 році. Міністер оборони Антоній Мацеревиц заявив 13 грудня – точно в 35-ту річницю проголошення воєнного стану в 1981 році щоб здусити рух за свободу „Солідарність“ – що тодішнього керівника держави Войцеха Ярузельського і його заступника Чеслава Кіщака позбавляється ранги генерала. В. Ярузельський помер 2014 року, а Ч. Кіщак 2015 року. („Associated Press“)

### ■ Китай погодився віддати безпілотною

ПЕКІН. — Комуністичний Китай заявив 17 грудня, що його морські сили захопили підводний безпілотною (так званий „drone“) в Південнокитайському морі „для безпечної навігації пропливаючих кораблів“, але віддадуть його після того як вони встановили що він є американський. Китайці захопили безпілотною 15 грудня. Пентагон сказав, що пристрій був вживаний цивільними контракторами США для океанських досліджень. США внесли формальний дипломатичний протест, вимагаючи повернення безпілотною. Вони також сказали, що китайське „незаконне захоплення“ відбулося в міжнародних водах. Дональд Трамп гостро скритикував китайський уряд за це „безпрецедентне схоплення у міжнародних водах дослідного безпілотною Військово-Морських Сил США“. („Associated Press“)



## Не межі двох років

Закінчується 2016 рік, починається 2017-ий. За звичаєм, ми озиряємося на пережите і чекаємо добрих зрушень у майбутньому. Рік, що минає, був важким для України. На Донбасі тривали бойові дії із застосуванням важких озброєнь, гинули люди. Водночас санкції Заходу проти Росії, участь Росії у військовому конфлікті в Сирії поряд з посиленням Збройних Сил України утримували Росію від посилення військової агресії. Але Росія узялася за фінансово-економічні важелі тиску. З 1 січня 2016 року вона припинила дію Угоди про зону вільної торгівлі з Україною, включила Україну до переліку країн, з яких заборонено ввезення сільськогосподарської продукції, заборонила прямі транзитні перевезення вантажів з України в Казахстан. Але економіка України не без труднощів пристосувалася до нових умов. Міжнародне агентство „Fitch Ratings“ зберегло прогнозу зростання економіки України у 2017 році на рівні 2.5 відс. Агентство прогнозує поліпшення макроекономічної ситуації в Україні і закріплення економічного зростання, зниження інфляції.

У суспільному житті було значно більше приємних новин. В Україні успішно тривають декомунізація, перебудова освіти за європейським зразком, запроваджено електронне декларування у податковій системі. Україна брала участь у Олімпіаді і Чемпіонаті Європи з футболу, перемогла на Євробаченні. На жаль, ще відчутне значне розшарування поглядів і думок серед українського населення. Росія засобами телебачення і кіномистецтва вміло посилює тугу за СРСР, намагається порізати регіони України, насаджує недовіру до влади. За таких умов зростає значення вищої школи, покликаної дати Україні молодих національно свідомих і підприємливих громадян.

Перед закордонним українством теж постають нові завдання. Поволі меншає значення матеріальної допомоги і зростає потреба усвідомлення молоді щодо багатющої історії своєї країни, її великих можливостей, її окремішності щодо пропагованої тотальності з російським народом. Потрібні підтримка українського книговидавництва, кінематографії. Потрібні книжкові посилки до шкіл і бібліотек. Потрібні особисті контакти.

Наступний рік проголошено Роком Української революції 1917-1921 років. Указ про це підписав Президент України Петро Порошенко. Плянується встановлення пам'ятників, проведення тематичних виставок архівних документів, речових пам'яток і фотоматеріалів, а також оновлення діючих експозицій музеїв, публікація наукових праць, присвячених 100-річчю подій Української революції 1917-1921 років. У Києві буде споруджено монумент Соборності України, стане заповідником Аскольдова могила у Києві. На території Холодного Яру Національного історико-культурного заповідника „Чигирин“ облаштують місця, пов'язані з подіями 1917-1921 років.

Голова Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович зазначив, що боротьба українців за свою незалежність протягом всього ХХ ст. була одним із вирішальних чинників, який поставив крапку в існуванні СРСР у 1991 році.

## ІСТОРІЯ

# 70 років тому утворено ланку відбиванки в Нью-Йорку



Спортівці УСК-Нью-Йорк (1949 рік): Ігор Сохан, Лев Вербицький, Любомир Осадца, Володимир Мручкевич, Тарас Гунчак, Роман Гринішак.

### Ігор Сохан

З нагоди 70-ліття ланки відбиванки Українського Спортивного Клубу (УСК) Нью-Йорк приятелі звернулися до мене з пропозицією написати про перші роки ланки відбиванки УСК та змагунів, що її творили. З приємністю пишу про цей, мій улюблений спорт та про час найбільшого розквіту відбиванки нашого клубу у Нью-Йорку (1949-1954 роки).

Коли внаслідок воєнної хуртовини ми опинилися в таборах переміщених осіб в Німеччині, то не тільки зберегли любов до нашого краю, але й наші традиції, культурні надбання та спорт. В таборах творилися спортивні товариства, де молодь активно вправляла спорт під опікою наших чільних змагунів та ентузіастів спорту. Я ділив свій вільний від науки час між Пластом і спортом. Влаштувалися міжтаборові чи міжклубові змагання з відбиванки, футболу, кошиківки, легкої атлетики та інших ділянок спорту. Відбувалися теж крайові змагання та олімпіада переміщених осіб різних національностей.

Після одних змагань моєї пластової відбиванкової команди з „Левами“, у Мітенвальді, мене обрали до української збірної команди відбиванки на Олімпіаду. Мені, 18-літньому юнакові, це була велика честь. Олімпіада переміщених осіб була дуже популярна, а наші футбольні та відбиванкові збірні вийшли переможцями. Це все скріплювало в нас спортивні вміння і коли настав час виїзду за океан (1949-1950 роки) ми винесли їх на наші нові місця поселення.

У Нью-Йорку, весною 1949 року, у вільний від науки чи праці час, ми знову почали завзято вправляти відбиванку та створили ланку відбиванки при УСК, який вже існував з 1947 року (ланка футболу).

У нашій команді відбиванки були Володимир та Ігор Сохани, Роман Гринішак („Циган“), Тарас Гунчак і Володимир Мручкевич (всі УСК, Ляндсгут), Лев Вербицький („Леви“, Мітенвальд), Роман Павлюк („Орлик“, Бертесгаден), Любомир Осадца („Дніпро“, Байройт). Деколи з нами виступали ще наші заслужені відбиванкарі Воло-

димир Баранецький (УССК, Мюнхен), Юрій Городиловський („Січ“, Регенсбург) та Теодор Ступницький („Леви“, Мітенвальд).

Почали з внутрішніх клубових турнірів, товариських змагань з іншими українськими клубами – УСК-Ньюарк, „Тризуб“-Філядельфія, Білоруський спортивний клуб „Німан“-Савт-Рівер, Пласт-Пасейк, а опісля „Чорноморська Січ“-Ньюарк, „Беркут“-Перт Амбой, Бриджпорт, Честер та Ютіка. Проводили турніри відбиванки на українських оселях, фестивалях та в спортивних залах Нью-Йорку, Ньюарку, Філядельфії, Савт-Ріверу й інших.

Утворилася при УСК теж жіноча ланка відбиванки. Жіноча команда мала гарні успіхи. Змагалися в той час лише чотири команди, а саме УСК-Нью-Йорк, УСК-Ньюарк, „Тризуб“-Філядельфія та Пласт-Пасейк. Першу жіночу команду УСК творили змагунки Дада Гентиш, Христя Шлемкевич, Оля Ляхович, Слава Лютак, Люба Декайло, Стефа Дорош і Влодзя Кальницька.

Чоловіча команда впродовж перших п'яти років в змаганнях і турнірах українських команд була неперевершена. Ми творили теж основу репрезентативної збірної, яка виступала на змаганнях з американськими командами за чемпіонат східних стейтів США. Команда теж була переможцем українських спортивних турнірів, що відбувалися під час фестивалів у Канаді.

В США ми гідно репрезентували українців у відкритих американських турнірах за чемпіонат східних стейтів, що відбувалися у більших містах східного узбережжя. Ми часто здобували одне з перших п'яти місць серед пересічно 25 команд-учасників. В 1953 та 1954 роках ми здобули чемпіонат Метрополітальної відбиванкової ліги Нью-Йорку. У змаганнях в американських турнірах в команді виступали теж Ігор Заяць („Тризуб“) та Григорій Арцюшенко („Німан“) з управителями Романом Лисняком та Богданом Гайдучком. В пізніших роках склад нашої команди поповнили змагуни Орест

(Закінчення на стор. 14)



# СВОБОДА

Пам'ятаймо  
про  
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

**Головний редактор:** Рома Гадзевич

**Редактори:** Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

**E-mail:** svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

**Website:** www.svoboda-news.com

**Postmaster, send address changes to:**

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

**Передплата:** \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

### Адміністрація „СВОБОДИ“

<b>Адміністрація / Оголошення</b>	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
<b>Передплата</b>	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не коначе віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.



## З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

### Книга розповіла про суд над Бандерою Видання є вікном в історію

Пропоную придбати у Чехії книгу д-ра Володимира Горбового „Погода совісті“ (Прага-Долина-Івано-Франківськ. 2016. 120 стор з іл.). Це книга спогадів адвоката Степана Бандери на Варшавському процесі в 1930-их років. Книга видана зусиллями упорядників о. Ігоря Пелехатого та Олега Павліва (письменника, історика та очільника Товариства „Опір Західної України“ в Празі).

Меценатами видання, крім упорядників, стало подружжя Наталії Касанової і Каміла Касана. Матеріали книги зібрані в Національному архіві Чеської Республіки та сімейному архіві родини Бойдуників.

Замовити книгу можна електронною адресою: oleg.pavliv91@gmail.com або поштою: Oleg Pavliv, Přílepská 1692, Roztoky u Prahy, 25263, Czech Republic. Вартість книги 14 дол. простою поштовою пересилкою або 16 дол. рекомендованою поштовою пересилкою.

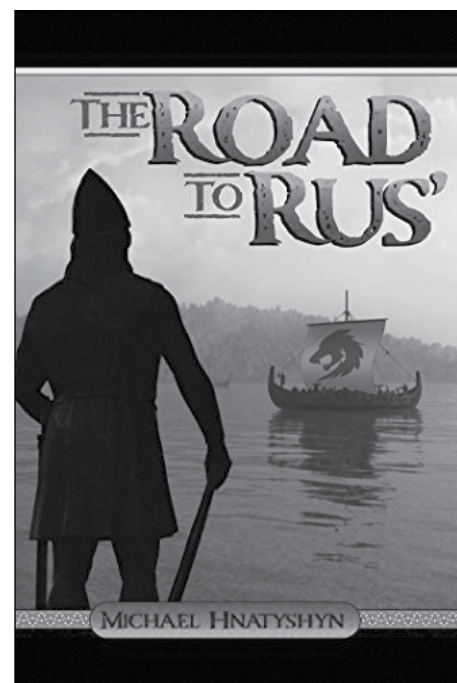
Усі покупці будуть зазначені як фундатори подальшої книги, яку у співпраці з Національним архівом Чеської Республіки я готую до друку, тому прошу під час придбання книги зазначити ваше ім'я, прізвище і місце проживання.

**Олег Павлів,**  
Розтоки, Чехія

Вийшла друком англійською мовою книга Михайла Гнатишина „The Road to Rus“ („Дорога до Русі“) на 316 сторінок. Дія відбувається у IX ст. в Києві та його віддалених околицях, що були раніше завойовані, а потім заселені слов'янами і вікінгами. Канвою книги є військовий похід на Константинопіль, який на той час рахувався другим Римом та коліскою східного християнства. Описуються пригоди війська у поході вниз по Дніпру, потім небезпечний перетин військом Чорного моря та завоювання Константинополя. Мета походу – помститися за слов'янських торговців, які були вбиті правителями цього міста.

Багато персонажів постає перед нами, багато місць ми відвідуємо разом з героями. Херсонес – одне з тих місць, місто, у якому століття по тому хрестився Київський князь Володимир, а після цього навів у християнство і весь свій народ. Головними діючими особами є вожді племен вікінгів та слов'ян з іменами майже як із „Зоряних війн“, та які дійсно існували, хтось історично, а когось ми знаємо тільки з легенд. Основний сюжет книги описує спільний військовий похід. Інші сюжетні лінії інтригують не менше, включаючи палацову змову в самому Константинополі у той час, коли імператор був зайнятий підкоренням своїх сусідів-ворогів. Часто в сюжетних лініях задіяні справжні історичні особи.

М. Гнатишин майстерно сплітає вигадані події з історичними, хоча й маловідомими фактами. Американцеві, канадцеві, англійцеві або будь-кому іншому, хто володіє англійською мовою, безсумнівно, сподобається плетиво з конфліктів, змов і битв. Та англійськомовні українці зможуть почерпнути набагато більше. Автор, досліджуючи цей період історії, провів неймовірно копітку працю. Відверто кажучи, я не зміг провести чітку грань між істо-



ричною достовірністю та художнім вимислом. Там так багато деталей! Та й сам автор у передмові зазначає: „Не існує дуже багато інформації про більшість історичних осіб, зображених у книзі“.

Прочитайте книгу просто для того, щоб насолодитись пригодами або для того, щоб закрити прогалини у знанні українській історії, коли ви вивчали її в школах українознавства або самостійно вдома. Для англійськомовної людини це буде приємним читанням. Для англійськомовного ж українця – це те, що йому просто необхідно прочитати. Книга є вікном в історію українського народу, що було лише злегка прочиненим, та яке автор відкрив набагато ширше.

Кінець твору просто напрошується на продовження, і автор пообіцяв, що це буде тільки перша книга із запланованої серії, яка закінчуватиметься руйнуванням Києва монголами у 1240 році.

**Аскольд Лозинський,**  
Нью-Йорк

Переклад з англійської: Ірина Чуян

### Поштовий бльок – серед найкращих

Організатори престижного філателістичного конкурсу „Nexofil“ 16 грудня визнали український поштовий бльок „Славетні роди України. Князівський рід Острозьких XIV-XVII ст.“ одним з найкращих і присудили йому друге місце серед поштових марок світу 2015 року.

Автор – Володимир Таран. Бльок складається з трьох марок: „Василь Костянтин Острозький. 1526-1608“, „Гальшка (Єлизавета) Острозька.

1539-1582“ та „Костянтин Острозький. 1460-1530“.

Князі Острозькі – одна з найвідоміших родин в історії України XIV-XVII ст., ревні охоронці української культури та свободи. Протягом трьох століть рід Острозьких був символом України-Русі, що відстоював національну самобутність.

**Роман Воронка,**  
Мейплвуд, Нью-Джерсі



### ДОКУМЕНТ ЧАСУ

## Звернення Ініціативної групи „Першого грудня“

Створена у 20-ту річницю референдуму Ініціативна група „Першого грудня“, до якої ввійшли чільні представники національної інтелігенції – В'ячеслав Брюховецький, Кардинал Любомир Гузар, Іван Дзюба, Євген Захаров, Мирослав Маринович, Володимир Панченко, Мирослав Попович, Валентин Скурятівський, Юрій Щербак, Ігор Юхновський – має на меті домогтися встановлення в країні нових правил гри. Про це йдеться у документі Групи, текст якого вміщуємо нижче.

Інколи корисно подивитися на себе очима наших ворогів.

Один з них, „червоний Бонапарт“ Лев Троцький, наприкінці 1919 року пояснював „агітаторам-комуністам на Україні“, як слід вести пропагандистсько-підривною роботу, використовуючи „побутові особливості характеру українців“:

„В українцях часом прокидається страшний дух – вільний дух запорізького козацтва й гайдамаків“, який „кипить, бурлить,

наче грізний Дніпро на своїх порогах і змушує українців творити чудеса хоробрости, – нагадував він. – Це той самий дух свободи, який давав українцям нелюдську силу протягом сотні літ, щоб воювати проти поневолювачів: поляків, росіян, татар і турків і здобувати над ними блискучі перемоги“.

Проте ці перемоги, вів далі Л. Троцький, завжди зводилися нанівець, тому що українцям заважали „безмежна довірливість і поступливість, а також відсутність усвідомлення необхідності постійної міцної злютованості всіх членів держави не тільки в час війни“.

І все летіло шкереберть. На радість ворогам.

Чи змінилося щось із тих пір? Чи стали іншими наші вороги?

І головне: чи стали іншими ми самі? Чи позбулися своєї наївності? Чи дбаємо про міцну злютованість нації?

Якби ж то!

Історія нічого не навчила нас, бо ми виявилися кепськими учнями в її школі. Усі

воюють з усіма. Дехто ладен національною ідеєю зробити гасло „Бий своїх, щоб чужі боялись!“. Але „чужі“ не бояться – тільки тішаться.

Політична еліта – у полоні корисливих або ж вузьких партійних інтересів. Гідність людини, пам'ять про Майдан розчиняється у чварах і корупційних комбінаціях злодійкуватих можновладців.

Влада все ще, як і в найгірші часи, залишається бізнесом. Олігархічна система консервувалася і чинить шалений спротив реформам.

Так не може тривати вічно. Надто тяжку ціну сплатили українці за те, щоб жити по-людськи.

Україна не має права на чергове самознищення через брак волі до внутрішньої консолідації нації.

Пам'ятайте про це, політики!

І Шевченкове пам'ятайте: „Схаменіться, будьте люде, бо лихо вам буде!“.

„Українська правда“, 9 грудня



## ЖИТТЯ ГРОМАДИ

# ОДУМ провів святочну зустріч у Канаді

Олександр Харченко

ЛОНДОН, Онтаріо. – Центральний комітет Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) на відпочинковій оселі „Україна“ 2-4 вересня провів „Одумівську зустріч“, присвячену 66-ій річниці від створення ОДУМ, 40-літтю оселі та 25-літтю Незалежності України.

2 вересня відслужили Молебень оо. Василь Федів та Ярослав Буцьора, потім відбулося піднесення прапорів та збірка молоді в одностроях, спільний обід, концерт, спортові змагання і традиційна ватра. Важливою подією був автобус „Голодомор“, оснащений технічними засобами для показу і розповідей свідків Голодомору про геноцид України 1932-1933 років.

Для проведення зустрічі був створений Організаційний комітет, який очолила Ліза Джансон. До комітету входили Таня Лисик, Наталка Прихитько, Л. Джансон, Наталя Лисик, Оксана Родак, Андрій Бірко, Андрій Смик, Тарас Ліщина, Зоя Сірко, Петро Лисик, Андрій Тищенко, Андрій Шевченко, Симон Лисик, Максим Лисик, Софія Коновал. Кожен відповідав за окрему ділянку.

Головною подією став бенкет 3 вересня, участь у якому взяли понад 250 осіб.



На бенкеті виступає ансамбль бандуристів, яким керує Оксана Родак-Луценко.

Ведучими були С. Коновал і М. Лисик – університетські студенти. С. Коновал закінчила Курси українознавства при парафії св. Андрія, потім декілька років вчила молодших в парафіяльній школі. У Чикаго разом з сестрами належить до тріо бандуристок. М. Лисик теж навчається в канадському університеті.

Після молитви о. Василя Федіва усі заспівали многоліття Україні.

Зворушливими були спогади ведучих про 40-ліття оселі „Україна“.

Зустріч відкрила голова Центрального Комітету ОДУМ Віра Петруша. Вона висловила подяку ініціаторам придбання й розбудови оселі й підкреслила при тому велику заслугу св. п. Миколи Спі-

вака та присутнього на зустрічі Івана Данильченка, які в пошуках відповідної ділянки землі, придатної для потреб ОДУМ, об'їхали багато фермерських угідь перед тим, як купили 115 акрів землі біля Лондону.

Щиру подяку висловила В. Петруша і всім попереднім дирекціям оселі за фінансування розбудови, яке у критичний час вимагало застави власних домівок членів дирекції, щоб отримати позичку від Українського Братського Союзу, подякувала і за успішне утримання оселі протягом 40 років, за любов до молоді, завдяки чому на оселі вже 40 років відбуваються літні виховно-відпочинкові та вишкіль-

ні табори Юного ОДУМ.

На бенкеті виступив танцювальний ансамбль „Веснянка“, що його заснували Микола й Гейзел Балдецькі 1958 року в Торонто. Ансамбль під мистецьким керівництвом Степана Кузіва користується широкою популярністю, виступав на фестивалях в Монреалі й Торонто. Також виступив ансамбль бандуристів, яким керує Оксана Родак-Луценко.

Учасників зустрічі привітав д-р Юрій Лисик – кошовий Канадського ОДУМ. Він підкреслив, що ОДУМ був створений в Нью-Йорку, 1950 році, з ініціативи св. п. письменника Івана Багряного. Потім ОДУМ був створений теж у Канаді, Німеччині, Англії та Австралії.

І. Багряний залишив марш молоді „Ми об'їхали Землю навколо“, що його виконали виховники Юного ОДУМ. Музику до маршу написав композитор Микола Фоменко, який був великим прихильником ОДУМ. Марш „Наші будні – розгорнена книга“ написав письменник Яр Славутич. Підполковник петлюрівської армії Микола Битинський створив одумівську емблему. У Канаді багато праці в розбудову ОДУМ вклали Товариство Одумівських Приятелів (ТОП), довголітнім головою якого був Іван Данильченко.

Від Організаційного комітету вітання учасникам висловила Л. Джансон.

## У Нью-Йорку зустрілися приятелі УКУ

Микола Галів

НЬЮ-ЙОРК. – У „Ріджес-готелі“ 6 листопада відбувся 13-ий святковий полуденок приятелів Українського Католицького Університету (УКУ) з цікавою програмою. Комітет приятелів УКУ, починаючи з 2004 року, улаштовує прийняття чи бенкети кожного року, у першу неділю листопада для допомоги УКУ.

Ведуча програмою Соня Соутус, вітаючи численну аудиторію, після висловлення вступних думок попросила о. Кирила Анджелова провести молитву. Голова Української Католицької Освітньої Фундації Олександр Кузьма привітав гостей й учасників полуденка.

Показані під час полуденка фільми демонстрували цікаві фрагменти з академічного життя студентів і професорів у новозбудованому містечку УКУ, що стало окрасою княжого міста. Приємно було спостерігати усміхнені обличчя студенток і студентів, які були активними на майданах Помаранчевої Революції й Революції Гідності у Києві і Львові, формували нові ідеї, визначаючи майбутнє України.

Міністер освіти й науки України д-р Лілія Гриневиц, почесний сенатор УКУ, була гостею і головним промовцем під час зустрічі в Нью-Йорку. Вона розповіла українською й англійською мовами про високий науковий рівень УКУ, перед яким відкривається світле майбутнє. На його форумі виступають провідні богословські, наукові і політичні діячі.

Відома в Україні співачка і телеведуча, талановита діячка сцени Львівського оперного театру Софія Федина дотепом і ніжним милозвучним голосом веселила аудиторію, яка оплесками відгукувалась на її виконання та



Комітет Приятелів Українського Католицького Університету. (Фото: Роман Верхняк)



Промовляє д-р Борис Люшняк.

разом з нею співала.

На тлі веселої атмосфери був несподіванкою виступ колишнього контрадмірала д-ра Бориса Люшняка, який виконував обов'язки Головного лікаря США. Він – син українських батьків з Чикаго. Виростав і формувався в українському середовищі. Активний пластунок – „Хрестоносець“. Під сучасну пору – професор головного відділу привентивної медицини при Університеті силових структур США у Мери-



Міністер освіти й науки України д-р Лілія Гриневиц.

ленді. З 9-го січня 2017 року він буде деканом Школи публічного здоров'я при Мерилендському Університеті в Коледж-Парку.

Б. Люшняк не промовляв з подію, а просто у залі серед аудиторії. Говорив про УКУ, його потреби. Говорив про особливе і вагомe значення Українського Католицького Університету. Спершу промовець з поклоном подякував д-р Л. Гриневиц за її чудову промову, підкреслюючи, що Украї-

на має високоосвічених і здібних науковців. Аудиторія промову д-ра Б. Люшняка нагородила довгими оплесками.

О. Кузьма назвав щедрих жертводавців на потреби УКУ, серед яких були Адріян Сливоцький і його батьки Володимира і Стефана Сливоцькі, Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч“ у Нью-Йорку й інші. Зібрано понад 300 тис. дол.

Під час полуденка успішно відбулась тиха ліцитація картин Анни Заячківської, Петра Ганжі і з Іконописної школи „Райдруж“ УКУ, якою займалась Анна Шпук-Нікітин.

Ректор УКУ, о. д-р Богдан Прах висловив особливу молитовну вдячність всім присутнім за велике розуміння потреб УКУ та щирі пожертви, з яких користається українська молодь. Водночас він подякував Українській Католицькій Освітній Фундації та Комітетові приятелів УКУ в Нью-Йорку за улаштування цієї успішної імпрези й провів завершальну молитву.

Готував зустріч Комітет Приятелів УКУ на чолі з головою Андрієм Ленциком при активній співпраці Ірини Ярославич й А. Шпук-Нікітин.



## ЖИТТЯ ГРОМАДИ

### Храм св. Андрія Первозваного запросив на свято

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерзі. – 11 грудня громада Української православної церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного відзначила храмове свято. Це один з головних православних храмів у США. Поруч з ним міститься Консисторія Української Православної Церкви США, Семінарія св. Софії, Школа українознавства, Культурний центр, бібліотека, пам'ятники Княгині Ользи і Митрополитові Василю Липківському.

Церкву-монумент спорудили в пам'ять про Голодомор в Україні за проектом архітектора з Канади Юрія Кодака. Освячено її 10 жовтня 1965 року. У крипті храму похований Патріарх Мстислав Скрипник, а навколо розкинувся великий цвинтар, де є понад 6,000 могил, зокрема відомих українських діячів. Свято розпочалося з урочис-



У храмі Архієпископа-номіната Даниїла вітали діти. (Фото: Левко Хмельковський)

тої зустрічі Архієпископа Даниїла Зелінського, якого вітали квітами учні Школи українознавства разом з директором Галиною Маринець,

настоятель храму протоєрей о. Юрій Сівко, голова Сестрицтва св. Марії Леся Сівко, голова церковної ради Дмитро Козлюк. Архієпископ Даниїл при зустрічі виголосив вітальну промову. Була відслужена Архієрейська Літургія, в кінці якої відбулося висвячення у диякони молодого іподіякона Івана Чопка з Бразилії. Виголошуючи проповідь про значення любові у сучасному тривожному світі Архієпископ Даниїл за звичаєм промовляв серед церковної зали.

Опісля усі перейшли в будинок сестрицтва, де відбувся святковий обід, під час якого на сцені співа-ли і читали вірші учні Школи українознавства, виступ яких підготувала вчителька Ярослава Данищук.

Зенко Галькович, фінансовий директор Української Національної Федеральної Кредитової Спільноти в Нью-Йорку, вручив Сестрицтву грошовий дарунок.

### Композиторові виповнилося 85 років

Оксана Герасименко

САКРАМЕНТО. – Відомий американський композитор, піаніст і педагог, музично-громадський діяч, закордонний член Національної спілки композиторів України Юрій Олійник 1 грудня відзначив своє 85-річчя. Композиторська творчість Ю. Олійника нерозривно пов'язана з його багаторічною концертною та педагогічною діяльністю. Упродовж багатьох років він виступав у різних містах та концертних залах США, активно пропагуючи творчість українських композиторів на американському континенті.

До концертних програм входили твори Василя Барвінського, Станіслава Людкевича, Миколи Колесси, Віктора Косенка, Левка Ревуцького, Романа Савицького, а також власні.

Він був педагогом у Клівлендській школі „Сеттлмент“ (1956-

59), Музичній консерваторії Сан-Франциско (1960-1967), Каліфорнійському університеті, у Сакраменто (1985-1987, 1990-1993) та в Америкен Рівер коледжі в Сакраменто (2000-2015). До сьогодні працює з учнями приватної музичної студії для кляс фортепіана.

Він є одним із засновників Товариства збереження української спадщини Північної Каліфорнії (1982), яке очолював протягом багатьох років, а також Українського академічного товариства Каліфорнії. З 1996 року є членом Історичного радного комітету при Каліфорнійському штатному департаменті освіти.

У 1999 році Кабінет міністрів України нагородив Ю. Олійника Почесною грамотою за особистий внесок в українську культуру і популяризацію української музики в світі, а у 2008 році Указом Президен-

та України він був відзначений орденом „За заслуги“ III ступеня за вагомий внесок у популяризацію історичних та сучасних надбань України у світі. У 2011 році Міністерство закордонних справ України теж нагородило Ю. Олійника почесною відзнакою.

В останні десятиліття Ю. Олійник зосередив свою композиторську творчість на написанні музики для бандури, чому сприяла плідна творча співпраця з дружиною – Заслуженою артисткою України Ольгою Герасименко-Олійник.

Бандурна творчість Ю. Олійника – унікальне явище не лише в українській музиці, а й в світовій музичній культурі. Шість концертів для бандури та симфонічної оркестри, а також ряд його концертних творів стали неоціненним внеском у розвиток бандурного мистецтва сучасності.



Юрій Олійник

### Відбулися загальні збори ЗУАДК

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 5 листопада відбулися 23-ті загальні збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК). До президії були вибрані

Борис Павлюк і Уляна Процюк.

Звітувала президент д-р Лариса Кий, яка представила програми ЗУАДК, які були підтримані українською громадою в США за остан-

ні три роки. Це були постійні дитячі програми відвідини св. Миколая та подорожі дітей зі сходу України до Карпат на Різдво, „Великодний кошик“, літні табори та про-

грама „Іду з дитинства до Тараса“, яка вже роками відбувається завдяки фінансовій підтримці Марії Гулай Лайон Фундації. Нова програма „Родина-родині“ була заснована 2015 року для дітей, батьки яких загинули на війні або були поранені. Діяли програми для людей похилого віку: „голодні кухні“ у Львові, Миколаєві, Понорниці та Новій Одесі, „Дідусь і бабуся“, через яку спонзори допомагають самотнім людям похилого віку.

Звіт також включав допомогу, яка була передана під час та після Революції Гідності, та допомогу Збройним Силам України. Під час Майдану було закуплено або передано допомогу на суму 375 тис. дол. Опісля родина кожного загиблого героя „Небесної сотні“ одержала 1,000 дол. від української спільноти в США.

Від 2013 року по червень 2016 року ЗУАДК вислав 16 контейнерів в Україну з медичним обладнанням, двома амбулянсами, тренажерським реабілітаційним приладдям, одягом та іншим. Для фронтовиків в Україні було доставлено тисячі „QuikClot“ для стримання кровотечі, бандажі для травм,



Дирекція Злученого Українського Американського Допомогового Комітету. (Фото: Наталія Сілецька-Микієвич)

(Закінчення на стор. 29)



## ПОСТАТІ

## 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського

Ярослав Стех

„Рефлектуючи отак над значенням і цінністю науки в обличчі вічності, яка невідхильно зближається до мене, заповітую вам: Полюбіть науку, плекайте і збагачуйте її своєю працею і своїм знанням будьте її служителлями. Здвигайте храми науки, вогнища духовної сили Церкви і Народу, пам'ятайте що немислиме повне життя Церкви і Народу без рідної науки. Наука – це їхнє дихання життя... Пам'ятайте, що народ, який не знає або загубив знання свого минулого з його духовними скарбами, вмирає і зникає з лиця землі. Рідна наука окрилює народ до лету на вершини зрілого народу серед народів світу“.

(Йосиф, Патріярх і Кардинал, із „Заповіту“ Блаженнішого)

Цього року відзначаємо ювілей одного з найважливіших українців, яким є Михайло Грушевський. Відповідно до Указу Президента України було створено Організаційний комітет, до складу якого увійшли представники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадськості й науковців. Серед заходів для відзначення 150-річчя від дня народження видатного українця, урочистості було проведено у вересні 2016 року: Дні М. Грушевського в Києві та інших місцях, з участю представників органів державної влади й місцевого самоврядування, громадськості й науковців. Також конференції, круглі столи, наукові читання, присвячені популяризації наукової, державотворчої та історико-культурної спадщини М. Грушевського, було проведено ряд заходів в іноземних державах, зокрема в Польщі, Грузії, Чехії, Австрії США та Канаді. Викарбовано ювілейну монету, випущено поштову марку та оздобні коверти.

М. Грушевський, вчений світового рівня, прийшов на світ 16 вересня 1866 року в сім'ї гімназійного вчителя Сергія в Холмі (тепер Польща). Згодом виростав на Кавказі, де народилася й виросла його мати Глафіра Захарівна, яка 17-річною дівчиною вийшла заміж за професора Київської духовної семінарії 30-річного Сергія Грушевського (1833-1901), який був автором декількох робіт з етнографії. Її батько був місцевим священиком – Захарій Опоков. Навчався М. Грушевський вдома а відтак закінчив Тифлійську гімназію, де виявив великі зацікавлення до історії, літератури і етнографії, читав твори Пантелеймона Куліша, Миколи Костомарова та інших.

У 1886 році він вступив до київського університету св. Володимира, який успішно закінчив 1890 року, здобувши звання магістра. В університеті М. Грушевський студіював під керівництвом Володимира Антоновича. На третьому курсі він написав наукову роботу „История Киевской земли от смерти Ярослава до конца XIV века“, яку було удостоєно золотою медалею. На рекомендацію проф. В. Антоновича, М. Грушевський переїхав до Львова, де очолив катедру всевітньої історії. Там познайомився з Іваном Франком і розпочав плідну наукову роботу.

М. Грушевський написав численні наукові праці та видав томи документів з історії України. Він створив власну наукову школу і довів свої історичні незаперечні досліди до 1658 року, даючи оцінку Переяславському договору. Він та І. Франко були тими науковими титанами, які підійняли нашу історичну науку на високий рівень. Справжня історія починається тоді, коли народ не тільки самоусвідомиться, але коли він спроможеться написати про свій родовід. Тоді він стає повноцінною нацією серед цивілізованих народів планети.

В тому трудному історичному періоді прийшов на світ наш геніальний поет-мислитель Тарас Шевченко. Головною зброєю Т. Шевченка стало його могутнє слово, а його „Заповіт“ став національним гимном. Годі собі уявити повну історичну закономірність без Михайла Грушевського та його 10-томної „Історії України-Руси“, 112-томної праці „Записок Наукового Т-ва ім. Шевченка“ (НТШ) у Львові та багатьма іншими. Ці праці становлять сильні фундаменти національного відродження, на якому стала розвиватися українська духовна свідомість.

Т. Шевченко пробудив народ, а М. Грушев-



Михайло Грушевський. 1908 рік.

ський дав йому сильні крила до відродження суверенної держави. Він є автором понад 2,000 поважних наукових робіт. Розпрацювавши найглибші надра нашої історії із сивої давнини, він залізною науковою логікою довів суверенність української нації і тим обвалив фальшиві погляди російських істориків про так звані спільні коріння російсько-українських-білоруських родоводів. Брав активну участь в з'їздах, конференціях та організаційній громадській праці, і редагував „Літературно-Науковий Вісник“ де поміщено низку цінних актуальних наукових статей. Можна сказати, що М. Грушевський та І. Франко це дві надзвичайно сильні в науці індивідуальності, які формулювали новітню епоху свого народу.

Надзвичайно вагомим науковим вкладом праці була видавнича робота школи М. Грушевського. За своїм об'ємом вона не має аналогів не лише в українській історії, але й у світовій. Це був своєрідний ренесанс в українській історіографії. А створені ним науково-освітні організації стали паростками, які спричинилися до постановня Академії Наук та інших наукових закладів і об'єднань. М. Грушевський, будучи членом української АН, одночасно був членом Чеської АН, а навіть згодом був членом АН в СРСР.

26 травня 1896 року, у місті Скала М. Грушевський одружився з Марією Вояківською, яка відома як педагог, літературний перекладач та визначна громадська діячка України. Подружжя Грушевських особливо активно працювало в школі істориків України. Так само допоміжною була дочка Катерина (1900-1943), секретар Українського Соціологічного Інституту у Відні (1919-1924). Була членом НТШ і Всеукраїнської Академії Наук України (ВУАН). Після ув'язнення батька, перейшла неймовірно жорстокі сліdstва і була заслана на Соловки. Нелегкі були ці роки праці вченого, так на відтинку польсько-українських історичних взаємин, як і на відтинку російсько-українських.

Дуже високо оцінював М. Грушевський працю товариства „Просвіти“ та НТШ, які друкували і популяризували книжки і ширили освіту серед народу. Особливих зусиль докладав М. Грушевський, щоб протидіяти злочинним указам Москви („Валуївському“ і „Емському“) та москофільським течіям, які фальшували історію України. Він протиставлявся російським проімперським історикам (як Олександр Прясняков), які намагалися інтернаціоналізувати спадщину Русі-України. Завдяки М. Грушевському вдалося науково не лише зібрати історичну пам'ять про Україну, але цю пам'ять опублікувати і належно її увічнити.

Відомий меценат з Торонта Петро Яцик (1921-2001) зрозумів значення творів М. Грушевського. Він за власні кошти організував Центр Досліджень Історії України при Канадському Інституті Українських Студій в Альбертському Університеті. Також дав фонди на переклади і видання творів М. Грушевського в англійській мові. За його ініціативою вийшло п'ять томів історії М. Грушевського і систематично продовжується видання дальшої наукової спадщини вченого. На особливу увагу заслуговує його ініціатива, заснування і фінансування в Україні Міжнародного конкурсу юних знавців української мови, який майже повністю за кошти мецената досі діє.

М. Грушевський виїхав з Києва вночі з 3 на 4 березня 1917 року під тиском революційних подій в Росії. Коли в Києві утворилася Українська Центральна Рада (УЦР), головою якої заочно обрано М. Грушевського, він повернувся до Києва і включився в потік політичного життя в УЦР. Він пройшов складний шлях від вимог обмеженої національно-територіальної автономії до становлення самостійної України. 22 січня 1918 року УЦР проголосила повну політичну незалежність та суверенітет української держави. Був це акт, який має велику вікову історичну значимість.

М. Грушевський пережив напад на Україну московських військ. З боєм вчений коментував, що російська політика не змінюється. Її методи, тактика і ціль була і залишається незмінною в ім'я захоплення чужих територій.

За словами М. Грушевського, протягом століть нас духовно й морально закріпачували, чинили з нас рабів і вбивали всяку людську гідність своєю жалюгідною імперською хворобливою ідеологією. В науковій ділянці М. Грушевський стисло співпрацював з Агатангелем А. Кримським (1871-1941), знавцем біля 40 мов. Кримський був організатором Української Академії Наук. Так як сотки інших, він був закатований російськими чекістами. 4 листопада 1937 року на півдні Карелії, в урочищі Сандармох, чекісти розстріляли серед 1,111 осіб української еліти. Проти української інтелігенції Москва розвинула нечужий терор. Ленінські орди паралізували діяльність УЦР та довели до упадку визвольних змагань в Україні.

Не зважаючи на політичні події М. Грушевський, як науковець зробив надзвичайно вагомий внесок у вивчення багатьох проблем різних періодів з історії України. Поряд з підручником „Ілюстрована історія України“, написав дві книжки для школярів: „Про старі часи на Україні“ та „Коротка історія України“.

Під його керівництвом урядом Української Народної Республіки (УНР) приймалися важливі рішення про державні атрибути, а також здійснювався конституційний процес. Він особисто брав участь в розробці Конституції УНР, яка була прийнята 29 квітня 1918 року. Того самого дня в Києві стався державний переворот на чолі з Павлом Скоропадським.

У березні 1919 року М. Грушевський емігрував до Праги, потім до Відня. На еміграції М. Грушевський продовжував свою публіцистичну та наукову діяльність. Він долучився до створення міжнародної організації, Комітету Незалежної України, яка інформувала світову громадськість про політичні цілі українського народу. Також заснував у Празі Український Соціологічний Інститут.

У грудні 1923 року М. Грушевського заочно було обрано академіком катедри історії українського народу ВУАН. У березні 1924 року він повірив в проголошену ЦК КП(б) так звану „українізацію“ і погодився повернутись в Україну.

На самому початку вчений розгорнув активну діяльність в напрямку розбудови історичної науки. В цей час історик продовжував працювати над своїми фундаментальними працями – „Історія України-Руси“ та „Історія української літератури“. З осені 1929 року почався погром наукових установ, створених М. Грушевським. Одночасно почалася критика історичних і політичних поглядів вченого і 7 березня 1931 року

(Закінчення на стор. 18)



## ПОСТАТІ

# Йосиф Сірка – автор мудрих і щирих слів

(До 80-річчя від дня народження)

Олександр Гаврош

Цього року у Львові вийшла друком вже сьома публіцистична збірка відомого українознавця Йосифа Сірки з Канади, яка так і називається „Актуально-7“. Тут вміщені статті автора за 2015-2016 рік. Публіцистика попередніх років друкувалася у минулих збірниках „Актуально“, які почали виходити з 2007 року.

„Щирі слова“ – так колись називалася авторська програма Й. Сірки на Пряшівському радіо. У ній він ділився зі слухачами своїми думками з приводу гарячих подій. Багато води з того часу втекло. Змінився не тільки Пряшів, Східна Європа та й світ у цілому. Змінився й сам Й. Сірка.

Це вже не той хлопчина з українського села Убля у Словаччині на самому кордоні з Україною. Не випускник гімназії в Снині. Не студент української філології Київського педагогічного інститу-

ту. „Празька весна“ змінила долю багатьох інтелігентів у Чехословаччині. Обпала вона і Й. Сірці, який завжди мав загострене відчуття несправедливості і фальшу.

Він перебував у відрядженні в Італії, коли радянські танки вже йшли на Прагу. У Римі прийняв рішення не повертатися назад у тоталітаризм, ставши одним з перших чехословацьких біженців.

А далі було типові поневіряння чужинця, пошук якої небудь роботи, ночівля на підлозі, праця в редакції Радіо Свобода.

Німеччина стала другою батьківщиною українця зі Словаччини. Тут здобув другу вищу освіту, став доцентом. Видав монографію українською і англійською мовами про українську літературу Словаччини. Довгі роки Й. Сірка викладав слов'янські мови в університеті міста Зігена. Зі здобуттям Україною незалежності організував понад 100 гуманітарних вантажів з Німеччини. Його час-

то можна було бачити на вулицях Ужгороду, адже тут живе синова родина.

Попри поважний вік, професор Й. Сірка не полишає давнє захоплення – „щирі слова“. Його гострі виступи можна читати в часописах України, Словаччини, Німеччини, Канади, США. Особливо полюбляє він полеміку: не може спокійно промовчати на очевидну брехню чи провокацію. Мусить заступитися за зневажене українство, бо неодноразово бачив, що найбільші кривди кояться через байдужість оточуючих.

Збірники вибраних статей Й. Сірки недаремно називаються „Актуально!“. Бо все, що тут написано, актуально для України і сьогодні. На превеликий жаль. Відродження української мови, історичної пам'яті, зміцнення демократії і національної гідності – ось ті ключові теми, які хвилюють німецького професора. Стат-

ті написані в різні роки, з різних приводів і для різних видань та радіо. Тому в цій книжці читач не знайде академічної стрункості. Зате відчує подих часу, те, що робить кожну епоху неповторною. А в цьому і полягає завдання публіциста: відтворити свій час з його перемогами і невдачами, сподіваннями і розчаруваннями, радіощами і болями.

Й. Сірка дає своє бачення подій в Україні. Цінність його погляду в тому, що належить він людині небайдужій і не сторонній. З іншого боку, це думки інтелігента, який тривалий час мешкав в Словаччині, Німеччині, Канаді, тому може подивитися на українські реальності під ширшим кутом зору.

29 жовтня 2016 року Й. Сірці виповнилося красних 80 років. Нині науковець разом з дружиною Анною та родиною молодшого сина Тараса живе неподалік Торонто в українському селищі „Полтава“. Але й досі Йосиф Сірка не полишає писати щирі слова. Дай Боже, аби їх почули нарешті ті, кому вони адресовані!

Ужгород

## Микола Неврлий відзначив 100-річчя

Олег Коцарев

КИЇВ. – 15 листопада виповнилося 100 років знаменитому чеському і словацькому дослідникові української літератури Миколі Неврлому. Ця дата не лише викликає радість та повагу, але й перетворює М. Неврлого справжнього патріарха нашого літературознавства та українознавства.

М. Неврлий – людина яскравої долі. Науковець, який уміє перетворюватися на підпільника, і навпаки. Навіть народився він у вельми несподіваному місці, в російському Ростові-на-Дону, й при цьому в українсько-чеській родині (їх туди депортували під час Першої світової війни). Неврлі багато переїздили, серед іншого, жили в Харкові, де батько науковця певний період служив оглядачем закордонної преси для Миколи Скрипника. 2009 року в Києві, в будинку „Смолоскипа“, М. Неврлий згадував, що в дитинстві йому доводилося бачити й іншу легенду тих днів – Миколу Хвилювого.

М. Неврлий скрізь і завжди наголошує, що в житті йому надзвичайно щастить на зустрічі з видатними, цікавими людьми. Що ж, це справді – багатство. А вміти

таке багатство належно поцінувати – то вже мудрість.

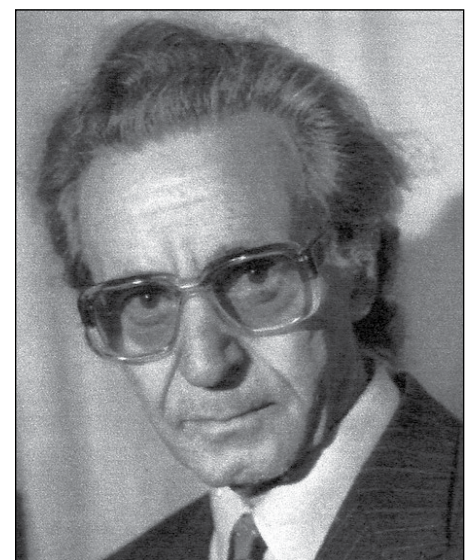
Родині Неврлих пощастило легально виїхати до тодішньої Чехословаччини 1933 року. Мотивація – чеське коріння. Це було порятунком від репресій, від нескінченних тоталітарних приривень. М. Неврлий у Чехословаччині увійшов до українських кіл (від Олександра Олеся до Євгена Маланюка), навчався в Українському Вільному Університеті (основна освіта – в Карловому університеті) та долучався до відповідної активності. Саме так 1941 року в складі знаменитих „похідних груп“ мельниківської ОУН М. Неврлий знов опинився в Україні. Наївні сподівання націоналістів „використати німців“ не справилися, мало хто лишився живими. Але М. Неврлого з України було відкликано.

Коли після перемоги над нацизмом Чехословаччина увійшла до комуністичного бльоку держав, М. Неврлому знову пощастило: про його участь в українському підпіллі нова влада або не знала, або просто не стала згадувати (радіше все-таки перше). І він, ще повчившись у Карловому університеті (для підтвердження диплому, який у повоєнній Чехословач-

чині викликав сумніви), зайнявся своєю фаховою справою, тобто дослідженням української та інших слов'янських літератур. Серед іншого, очолив цілий гурток перекладачів з української мови.

З настанням „відлиги“ М. Неврлий почав регулярно приїждати до Української РСР, зустрічатися з українськими радянськими літературознавцями й літераторами, обережно постачати сюди заборонені твори. Цей свій досвід він описав у статтях-спогадах, чи не найцікавішими з-поміж таких зустрічей, напевно, були контакти з Володимиром Сосюрою та Миколою Бажаном. Не можу забути зворушливої деталі: як В. Сосюра постійно розпитував про Є. Маланюка, того самого, про якого раніше писав отакі суворі та дуже патетичні рядки: „Шановний пане Маланюче, ми ще зустрінемося в бою!“.

Ці згадки опубліковано в книжці „Минуле й сучасне: збірник слов'янознавчих праць“. Вона побачила світ 2009 року у видавництві „Смолоскип“. До неї увійшли дослідження з історії літератури, зв'язків української літератури з чеською, слов'янською та іншими літературами,



Микола Неврлий

слов'янознавчі дослідження, нарешті, спогади. Пригадую, вихід цієї книжки став важливою подією в нашому гуманітаристичному просторі. А знаменитий дисидент і критик Іван Дзюба тоді пожартував, що, видаючи такі речі, „Смолоскип“ виконує роль міністерства надзвичайних ситуацій.

Насправді, ми дуже пишаємося співпрацею з М. Неврлієм. Тішимося, що нам довелось посприяти виданню його творів в Україні. І на честь дня народження цієї видатної людини хочемо побажати ювіляріві многая літа, надхнення, здоров'я і радості!

## На дискусії...

(Закінчення зі стор. 5)

є успішними і вириваються вперед, та інші, які вже не мають шансів їх наздогнати та зрівнятися з ними у розвитку“. Водночас він дотримується думки, що людство потребує згоди на позиціях ліберально-демократичного устрою світу.

Нинішню ситуацію Ю. Чекал ілюструє метафорами океану та маятника, тобто сьогоденні антиглобалізаційні процеси є природною реакцією на глобалізацію. На зміну їм знову придуть глобалізаційні процеси. Як приклад подібно-

го розвитку подій музикознавець навів приклад розвитку європейської музичної традиції.

Не оминули учасники дискусії і українське питання на мапі глобалізації. Як зазначив М. Мінаков, ситуація глобалізації поширилася на Україну під час Першої світової війни. „Україна і в Першу, і в Другу світові війни була на стороні тих, хто програє. І мова тут не про те, хто виграв у війні, а про кількість загиблих (людські життя, природа, міста, культура). Ми потерпали від цих глобалізаційних речей дуже сильно тоді, і 1990-их наша економіка була експортно-орієнтована, що, знову ж таки,

означає роботу на певні зовнішні ринки у певний спосіб із дуже дешевими робітниками. Тому ми включені в ці глобальні процеси просто не так, як хотілося б“, – зазначив М. Мінаков.

При цьому, на думку М. Рябчука, Україна є типовою країною напівпериферії, а не периферією, оскільки все-таки має кваліфіковану робочу силу, якої периферія не має, але постачає напівсировину, напівфабрикати і є таким собі посередником між периферією та розвиненим світом.

Утім, тут важлива, як каже В. Кампо, також і інша річ – це правила гри, яких слід дотримувати-

ся. І це питання, передусім, верховенства права.

Аби підсумувати, наведемо слова М. Мінакова щодо можливого майбутнього розвитку подій в Україні і світі: „Будь-який рух вперед пов'язаний із цілеспрямованою діяльністю, не зі стихією. Звичайно, можна себе заспокоювати, що буде краще. Але буде краще, якщо ми це робимо. Те майбутнє, яке є, – це те майбутнє, яке ми робимо. Воно не настає саме. Щоб маятник хитнувся у кращий бік, потрібні зусилля“.

Оксана Купер – журналістка, спеціалістка з комунікацій.



**Екзекутивний комітет Українського Народного Союзу,  
редакції тижневиків „Свобода“  
і The Ukrainian Weekly**

складають найкращі побажання первоієрархам українських церков,  
українським організаціям, членам УНСоюзу, управам відділів та  
окружних комітетів, передплатникам і читачам видань УНСоюзу  
та українській громаді в діаспорі й Україні з нагоди

**Свят Різдва Христового  
та Нового Року!**



**Радісних Свят  
Різдва Христового і  
Щасливого Нового Року**

родині, приятелям, знайомим,  
Головному Урядові УНСоюзу,  
працівникам та всім секретарям Відділів  
щиро бажають

**СТЕФАН і СВЯТОСЛАВА  
КАЧАРАЇ з родиною**



**З Різдвом Христовим,  
Новим Роком  
та Святим Йорданом**

вітаю родину, приятелів, знайомих,  
членів Головного Уряду УНСоюзу,  
секретарів Відділів, та всіх працівників  
Українського Народного Союзу.

**Юрій Симчик з дружиною Наталією**



**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ  
І НОВИМ РОКОМ**

вітаємо  
родину, друзів і знайомих.  
**ІГОР і НАТАЛКА ГАВДЯКИ  
з родиною**



**З Різдвом Христовим,  
З Новим Роком  
і Святим Йорданом!**

Рідних, приятелів і друзів поблагослови, Боже,  
здоров'ям, радістю, любов'ю, добром – зичать

**ФЕРЕНЦЕВИЧІ**

Христина, Ксеня, Тарас, Люба, Лев,  
Ярина з чоловіком Адріаном та синами  
Доріаном і Юліаном Ланспері.



Вельмишановна українська громадо!

Сердечно вітаю Вас з Різдвом Христовим та Новим 2017 роком. Для українців всього світу 2016 видався ще одним роком болі втрат, випробовувань, загартування та радості перемог і єднання.

Свято Різдва нагадує нам, що незважаючи на всі потуги сил зла, все залишається у волі Божій і Він має план визволення від гніту ворога.

То ж нехай Різдвяна зоря рясно засяє над Україною і в наших серцях миром, радістю, благополуччям та процвітанням. А Новий 2017 рік стане роком перемог для нашої України.

Валерій Голобородько  
Почесний Консул України

Consulate of Ukraine in Seattle  
Консульство України в Сіетлі



Веселих та щасливих свят

**Різдва Христового та Нового Року**

родині, приятелям і знайомим  
бажають

**Андрій Гавданович з родиною**



**ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО,  
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ  
та БОЖИХ ЛАСК**

РОДИНІ, ПРИЯТЕЛЯМ І ЗНАЙОМИМ  
бажають

**ЛЮБА і ЯРОСЛАВ ФЕДУНИ з родиною**



*Радісних Різдвяних Свят і  
Щасливого Нового 2017 Року!  
Merry Christmas and Happy New Year!*



**Українська Католицька Освітня Фундація** складає велику сердечну подяку всім жертводавцям за підтримку **Українського Католицького Університету** у 2016 році.

Україна вкрай потребує молодих професійних, діяльних і моральних провідників. Завдяки Вашій щедрості та жертвовності, збіркова кампанія на будівництво нового студентського містечка та розвиток нових програм в УКУ у Львові наближається до досягнення своєї цілі. Ваш подальший жертвенний вклад в УКУ дозволить формувати і виховати "нове покоління для нової України"!

**Щиро дякуємо, дорогі друзі, за Вашу довіру та підтримку кампанії розвитку УКУ!**

Хай Господь в ці Різдвяні Свята щедро благословить Вас та Ваші родини!

**З А З Н А Ч І Т Ь   Д А Т У**

**9-14 ВЕРЕСНЯ, 2017 / ЛЬВІВ**

**СВЯТКОВИЙ  
ТИЖДЕНЬ УКУ**  
у Львові  
на завершення  
кампанії розвитку УКУ  
(2010-2016)

Український Католицький  
Університет запрошує друзів  
і жертводавців з цілого світу  
до Львова на святкування  
завершення семилітньої  
кампанії розвитку УКУ  
(2010 – 2016)

**До нас приєднаються єпископ Борис Гудзяк  
та інші видатні промовці, виконавці та спеціальні гості.**



## 70 років тому...

(Закінчення зі стор. 6)

Наливайко, Роман Вітюк, Михайло Мочула, Ігор Ольшанівський та інші. Під час гри в нас завжди домінувала товариська братерська атмосфера, що побіч технічного вміння причинилося до наших успіхів.

Після цих п'яти років настало сповільнення активності нашої команди. Л. Вербицький внаслідок пошкодження коліна був змушений обмежити свою участь, Л. Осадца виїхав до Аризони, а відтак до Каліфорнії, Т. Гунчак відійшов на службу в армії, Р. (Вельо) Павлюк концентрувався більше на футболі, а Р. Гринішак продовжував змагатися в команді. Я теж продовжував змагатися та почав тренувати молоду пластову команду відбиванки.

Восени 1958 року разом з Мирном Лепкалюком ми організували репрезентативну команду відбиванки під назвою Український



Команда Українського відбиванкового клубу „Плай“ (1959 рік): перший ряд: Ганс Шаль, Ігор Сохан (капітан), Влодко Кутан, Андрій Волков, другий ряд: Мирон Лепкалюк, Богдан Трешневський, Гаврило Будишин, Дан Вільсон, Юлько Йост, Юрій Фея.

відбиванковий клуб „Плай“ (New York Ukrainians), щоб грати в міжстейтових чемпіонатах сходу та центральних стейтів США і вкінці за чемпіонат США. В команді змагалися колишні члени збірної Югославії Гаврило Будишин та Юлько Йост. Інші змагуни – І. Сохан (капітан), Богдан Трешневський, І. Заяць, Р. Гринішак та Влодко Кутан. За короткий час свого існування (два роки на міжстейтовій арені), „Плай“ був переможцем 23-ох турнірів східних та центральних стейтів та здобув чемпіонат Канади (Торонто, листопад 1959 року). Однією з перших наших перемог була на турнірі в Балтиморській Арморі (грудень, 1958 рік). Команда змагалася двічі за чемпіонат США в Ді-Мойні, Айова (1960 рік) та в Даласі, Техас (1961 рік). В обох чемпіонатах „Плай“ здобув четверте місце.

Ще сьогодні в домі УСК обіч трофеїв і чаш здобутих УСК в 1949-1955 роках зберігаються теж трофеї, здобути „Плаєм“.

## Василь Шкляр...

(Закінчення зі стор. 2)

різати себе по живому. Вичитаю остаточний варіант. Не думаю, що мені вдасться кардинально втручатися в творчий процес. Автором фільму є насамперед режисер, а не письменник і не сценарист.

– Війна досі, на жаль, залишається актуальною темою. Ви вірите, що в майбутньому можливе співіснування Донбасу та іншої частини України? Якщо уявити, що завтра закінчиться війна і анексований Крим повернеться, а окуповані території Донеччини та Луганщини будуть звільнені, то

яким ви бачите спільне життя з ними?

– Дуже складне запитання. Мені важко про це говорити. Гіпотетично таке могло б бути після справедливих покарань винуватців, убивць, запродавців. Але в українських реаліях, коли навіть тут, у Києві, вбивці легко вислизають з рук правосуддя, це видається примарним.

Я все-таки бачу стіну між тими територіями і великою Україною. Про це не мають права говорити політики, президент, як гарант територіальної цілісності держави. І штука в тому, що така позиція найбільше влаштовує і Путіна. Йому не потрібна стіна, яка нівелює

фактор постійної дестабілізації в Україні. І він зробить усе для того, аби Донбас формально залишався у складі нашої держави. Але коли я кажу про стіну, то не бачу її вічною.

Міцна, заможна Україна в майбутньому зможе приєднати втрачені території, але вже на своїх твердих умовах. Не під диктат загарбника. Історія дає нам яскраві приклади падіння таких стін.

– З приводу польського фільму „Волинь“. Зрозуміло, що боротися з антиукраїнською пропагандою в Польщі складно. А що робити з цим в Україні? Як розвінчувати радянські міти про бандерівців?

– Знову мусимо говорити про гуманітарну політику, про освіту. Є така книжка – „Холодний Яр“ Юрія Горліса-Горського, про повстанський спротив комуністсько-московській владі на теренах центральної України у 1919-1920 роках. На цій книжці виховалося ціле покоління вояків УПА. Якби її вивчали в наших школах з перших років незалежності, то вже завдяки цій одній книжці сьогодні Україна була б інакша.

Ми вже говорили про те, на що дивляться наші люди по телевізору замість кінофільмів про своїх героїв, про драматичні події нашої історії. Хтось скаже, що не це голо-

вне. А я скажу, що один фільм „Хоробре серце“ так збурило Шотландію, що вплинуло під час виборів на політичний спектр її парламенту.

– Справді, нині в українсько-го читача з'являється дедалі більше зацікавленості до своєї історії, до історичної літератури. Як Ви гадаєте, це означає, що в Україні твориться нова нація, яку вже не задовольняють байки російської пропаганди?

– Треба сподіватися, що саме так. Найбільший читацький попит сьогодні мають історичні романи. І тут є природне пояснення.

Українці ніколи не знали своєї справжньої історії, яку їм переписували московити ще з часів Катерини. Вони називали наших героїв бандитами, а зі своїх бандитів ліпили для нас героїв. Багато хто лише сьогодні дізнається правду, хоча й донині шкільні підручники засмічені радянськими перекрученнями.

Та є в українській нації найбільший герой, який зазнав найжорстокіших нападів і якого росіяни намагалися знищити в першу чергу, бо знали, що з ним ми нездоланні. Це – наша мова.

У час великих повстань українців проти московської влади у 20-их роках минулого сторіччя відомий воєначальник Червоної Армії Михайл Фрунзе сказав, що росіяни не здолають українців доти, поки не вирвуть у них наймогутнішу зброю – їхню мову. Не вдалося. Не вирвали.

А якби так сталося, ми б згнули. Тому вони й досі не зреклися цієї мети. Тому війна точиться не лише на сході, а в кожній нашій оселі – на екрані телевізора, у свідомості кожного з нас.

Еспресо ТВ, 4 листопада

### ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗБОРИ ВЛАСНИКІВ АКЦІЙ (ШЕРІВ)

## Увага!

Річні загальні збори  
реєстрованих власників акцій (шерів)

Українського Народного Дому

(Ukrainian National Home, Inc.)

140 2nd Avenue, New York, NY 10003

відбудуться

у вівторок, 10 січня 2017 року,

о 7:00 годині вечора  
в головній аудиторії.

У порядку нарад включено річні звіти, зміни до статуту  
і обрання нового складу Ради директорів.

Телефон: (212) 529-6287

Присутність обмежується до реєстрованих власників шерів (акцій).

## АРКА

Вишиванки, хустки, нитки,  
тканина до вишивання, рушники,  
коралі, пояси, кераміка, різба

### НА РІЗДВО

Мелений мак, кутя, гриби

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

## Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – [www.svoboda-news.com](http://www.svoboda-news.com)

Відділ передплати: **973-292-9800 дод. 3042**

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну







## Вісті Фундації ім. Івана Багряного Грудень 2016 року, ч. 195

### Прийміть найщирішу подяку за подаровані книжки

*Відділ культури і архіву Миргородської державної адміністрації Центральної бібліотечної системи прислав подяку Фундації ім. Івана Багряного та Сергієві Козакові, представникові Фундації на Полтавщині, який відвіз їм багато книг, виданих у „Літературній Україні“.*  
Нижче міщено також подяки від інших бібліотек.

Прийміть найщирішу подяку за подаровані книги до 110-річчя від дня народження видатного письменника Івана Багряного в нашу книгарню. Широ дякуємо за презентацію цих видань у нашій бібліотеці. Ваші книги стануть доступними не тільки користувачам нашої бібліотеки, а і читачам усіх бібліотек району.

Всі видання будуть записані до інвентарної книги та занесені в каталоги нашої бібліотеки. Також звертаємося до Вас з великим проханням допомогти передплатити для Хомутецької, Великосорочинської, Петрівцівської та інших бібліотек нашої системи періодичні видання, а саме журнал „Журавлик“ для молоді й старших,

який виходить в Харкові й видає його товариство „Просвіта“ Харківщини.

Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. Василя Сухомлинського щиро дякує Фундації ім. Івана Багряного та Сергієві Козакові за подаровані до фонду бібліотеки два примірники книги „Українські вісті“ в Європі й Америці в роках 1945-2000“ у двох томах. Це унікальне видання стане у нагоді науковцям нашої книгозбірні, які вивчають історію української діаспори, зокрема історію розвитку освіти за кордоном, й буде цінним поповненням фонду головного приміщення, розташованого при

адресі Київ, вул. М. Берлінського, 9, та філії у Київському міському будинку вчителя за адресою вул. Володимирська, 57.

Полтавська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Івана Котляревського щиро дякує Фундації ім. І. Багряного за передані в подарунок книги „Полтавщина літературна“, „Українські вісті“ в Європі й Америці“ в двох томах, „Шукав у слові Україну“ – спогади Тодося Осьмачки, „Україна – ХХ: національна ідея і чин“, „Героям слава!“, „Українська планета Ді-Пі“, „Шевченко на барикадах свободи“, „Українська діаспора: літературний контекст“, „24 серпня 1991 року“, „На порозі прийдешнього – до 110-річчя Івана Багряного“, „Непроминальне в часописі“, „Перебіг літ і подій“, „Його голос чути досі (розмова з Анатолієм Дімаровим“ та „В ім'я України“.

### Українські воїни добра і правди

Художньо-публіцистичний збірник „Українські воїни добра і правди“ – нова книга серії „Бібліотека журналу „Бористен“. У ньому зібрані історії життя наших героїв, котрі воювали за незалежність і свободу батьківщини на Донбасі, а також опубліковані дитячі кольорові малюнки для українських військовослужбовців з подякою за їхню хоробрість.

Ця книжка покликана показати людям глибину подвигу сучасних захисників України, а також сприяти патріотичному вихованню громадян, щоб українська молодь зростала свідомими громадянами.

29 жовтня у Дніпропетровському національному університеті залізничного транспорту відбулася презентація збірника, на якій побували викладачі університету Віктор Артемчук та Дмитро Снітько, котрі гідно виконали свій громадянський обов'язок у пеклі Донбасу.

Вікторія Салаутіна з Дніпровського коледжу співала пісню та читала вірш про війну на

Донбасі. Капелян Дмитро Поворотний, який виявив особливу мужність і безстрашність на цій війні, розповів про випробування України.

Купіть цю книгу для себе, в подарунок рідним та близьким. Патріотична книга – найкращий дарунок! Шрифт видання крупний та виразний і легкий до читання. Кольорова обкладинка, різноманітні чорно-білі та кольорові ілюстрації, деякі з яких безпосередньо з бойових позицій. Понад 100 сторінок тексту та добірка кольорових дитячих патріотичних малюнків. Вартість одного примірника разом з авіапоштою 20 дол. Чеки просимо надсилати на адресу: Bahriany Foundation Inc., 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967 USA

Частина грошей від продажу художньо-публіцистичного збірника „Українські воїни добра і правди“ буде спрямована на добровольчу діяльність для підтримки Збройних Сил України у війні з путінською Росією. Гарного читання!



### Ворог згуртував наше суспільство

*Фундація ім. Івана Багряного фінансувала книгу відомого журналіста й письменника Юрія Пригорницького під назвою „Таємниця школи ч. 63“, яка містить нотатки про події, якими нині живе український народ в роки гібридної війни. Нижче містимо частину однієї з його статей під назвою „Після Майдану“.*

Усі роки в незалежній Україні політики, письменники, активні громадяни розмірковували і дискутували про українську національну ідею. Олії у вогонь плеснув Леонід Кучма, який, балотуючись перший раз у президенти, заявив, зіпсувавши настрої націонал-демократам, що, мовляв, національна ідея у цій країні не спрацювала.

Трохи оговтавшись від перемоги Л. Кучми на виборах 1994 року (перемоги з отими прикрими

словами на електоральному прапорі), прибічники патріотизму почали сперечатися – спрацювала вона, ідея національна, чи не спрацювала. Ось лише не чути було дискусій про те, в чому ж вона, та ідея. Ні Л. Кучма, ні його патріотичні супротивники ніяк не могли ідею зформулювати. Чверть кроку до істини, зрештою, зробив тодішній президент, здивувавши згодом усіх якимсь, сказати б, крамольнуватим на той час щодо братерських обі-

ймів висловом „Україна – не Росія“.

Збігав час. Національну ідею не сформулювали ні національно свідомий президент Віктор Ющенко, ні Національна Академія Наук. Не встигло затихнути над другим Майданом мільйонного „Героям слава!“, аж почалися кримські події, підступна анексія півострова, а тоді кривавий розбій на сході. „Старший брат“ зробився (навіть для „хахлів-малоросів“) „старшим катом“, точніше перестав придурюватися, що він рідний і доброзичливий або елементарно порядний і гуманний.

Не бажаючи того, ворог потужно згуртував наше суспільство, зробив населення нацією, і найголовніше – в народі без сторонніх спонук і чийось повчань викристалізувалася українська національна ідея: Україна має бути незалежною від Росії! Не просто незалежною, а насамперед – від ворога-сусіда на північному сході.

Далі хай промовляє статистика. Цього року серед українців різко зростає кількість прихильників незалежності, що становить рекордні 90 відсотків серед дорослого населення України.

### Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні цілі такі особи: 235 дол. – **Валентина Чудовська** (з них 135 дол. для журналу „Бористен“ та 100 дол. для Бюлетеню „Наша Церква Київський Патріархат“), 220 дол. – **Антон і Ольга Філімончуки** (з них 200 дол. на пачку харчів для родин вояків та 20 дол. на книгу захисників України), 150 дол. – **Ніна Кальман** на потреби Фундації, 100 дол. – **Олександр Полець** на потреби Фундації, по 50 дол. – **Леонард Луценко, Алла Гавриш** в пам'ять чоловіка Миколи Гавриша, який помер 26 квітня 2015 року, **Валентина Родак** а пам'ять М. Гавриша, колишнього редактора журналу Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ)

„Молода Україна“ та Лідії Китастої в п'яту річницю упокоєння.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми жертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам та пресі України, пораненим воякам та їх родинам, що ставлять опір російським терористам на сході України. Минулого місяця Фундація вислала до Злученого Американського Українського Допомогового Комітету (ЗУАДК) 3,500 дол. (з них 2,500 дол. для вояків на фронті, 800 дол. для лікування поранених вояків та 200 дол. для сиріт) тому що ЗУАДК має найкращі контакти, куди прислані гроші передати, щоб вони були використані за призначенням.

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

**Bahriany Foundation  
19669 Villa Rosa Loop  
Fort Myers, FL 33967**

Сторінку редагує Олексій Коновал



## В Нью-Йорку діє виставка семи мистців

НЬЮ-Йорк. – Від 11 грудня 2016 року до 3 вересня 2017 року в Українському Музеї діє виставка „Сім“, що єднає сімох мистців українського походження з околиць Нью-Йорку або родом з України. Це Мая Гаюк, Роман Граб, Люба Дрозд, Юрій Масний, Адріана Фарміга, Христина Шмігель і Марко Шуган. Виставка, яку організував запрошений куратор Р. Граб, колективно передає їх індивідуальний мистецький досвід у широкому діапазоні стилів та технік.



Христина Шмігель. Інсталяція „Сон у червоному теремі. Шафа чужинця з китайськими курйозами“, 2005.



Адріана Фарміга. „Вкрадені серветки“.



Люба Дрозд. „Соліпсизм“ (специфічне відео і звукова інсталяція), 2016.



Мая Гаюк. „Двокамерне цвітіння“ (диптих), 2016.

„Мені цікаво виставити мої роботи разом з іншими художниками, моїми ровесниками, які є молоді і повні життєвої енергії, – сказала М. Гаюк. – Ця виставка буде однією з найбільш іноваційних, прогресивних і концептуально складних виставок, які колинебудь відбувались в Українському Музеї. Вона стала можливою завдяки чудовій кураторській роботі Р. Граба і директора музею Марії Шуст“.

М. Гаюк надихає найближче оточення, візуальність якого вона перетворює у детально розроблені, мальовничі абстракції, тим самим створюючи привабливу суміш поп-культури і передових живописних практик.

Мистецтво Р. Граба складається із скульптурних, живописних та друків творів, від фотографій і відеофільмів дорожніх поверхень до образності, зачерпнутої від засобів масової інформації, а чи даних військової розвідки. Кожен його твір представляє частинку більшої оповіді.

Л. Дрозд творить місцево-специфічні і звукові інсталяції, що показують як системи контролю проявляються і відгукуються в обмежувальних архітектурних і геополітичних середовищах. Вона компонує свої інсталяції, використовуючи фортепіяно-ві струни, багатоканальний звук, ненав'язливу проекцію поверхонь.

Ю. Масний творить рисунки й скульптури, що зображують аскетичні архітектурні простори, населені об'єктами й символами з його особистої іконографії.

Роботи А. Фарміги охоплюють безліч технік і намагаються розкрити приховані або призабуті елементи у відносинах між ідеями, людьми та речами.

Інсталяція Х. Шмігель „Сон у червоному теремі“ дає можливість відвідувачам досвідчити щоденне життя в Шанхаї, так як це досвідчила сама художниця у 2004 році, коли переїхала туди з Сейнт-Люїс, Місурі. Використовуючи принципи дизайну китайського саду, композиція цієї інсталяції також реагуватиме на простір. Деякі аспекти твору заохочують глядачів до взаємодії.

Живопис М. Шугана народжується здебільшого підсвідомо, загалом як вислід міркування над метафізикою, з першими шарами фарби ще в стані напівсну. Раз настроїв встановлений, наступні шари й позначення реагують один з одним, створюючи драматичний ефект. Художникові найбільш співзвучний живопис олією, хоча й малюнок, друк та шовкографія також впливають і взаємодіють. Цей діалог між різними техніками збагачує кожну з них зокрема.

Виставку супроводжує ілюстрований, двомовний (англійською та українською мовами), в м'якій обкладинці, каталог під назвою „Сім“. Крім вступної статті куратора, каталог включає бесіду Олени Червоник з художниками. О. Червоник працює кураторським співробітником сучасного мистецтва ім. Данієла В. Дітріха II у Філадельфійському художньому музеї. Розмови з художниками посилюють взаємодію між глядачем і експонованими мистецькими творами.

Виставка стала можливою завдяки щедрій підтримці окремих осіб.



Роман Граб. „Карлючки дороги. Імпровізація ч. 1“, 2013-2016.



Юрій Масний. „Життя в містах: як будувати стіну“, 2016.



Марко Шуган. Інсталяція „Потрібен простір: золошуйтеся всередині“, 2016.



# Оля Рондяк привезла виставку з Києва

Марія Климчак

ЧИКАГО. – 9 грудня 2016 року в Українському Національному Музеї київську гостю Олю Рондяк вітали друзі і родина з Клівленду, Нью-Йорку, пластуни та українська громада, шанувальники з Чикаго з нагоди відкриття її виставки „Вінок“, на якій представлене мистецтво українських революцій. Виставка народилася під впливом Майдану, учасниками якого були діти, чоловік і сама художниця.

О. Рондяк поєднала в межах одного експозиційного простору живопис та колаж, малу модерну пластику, а також мистецькі роботи бабусі Параскевії-Марти, які пов'язані не лише з українською художньою традицією, але й з історією життя цілої родини. Відвідувачі потрапили на Майдан у вінку, де Революція проілюстрована колажем глобальних змін в історії самої України.

О. Рондяк народилася у США в 1966 році. Отримала ступінь бакалавра у галузі психології та освіти, була соціальним працівником у Брукліні, продовжила навчання та отримала ступінь магістра в галузі клінічної психології. Кар'єру у галузі психотерапії розпочала в Філадельфії. Згодом, у 1995 році, приїхала в Україну разом з чоловіком Петром, дітьми Романом, Маєю та Калиною. Як членка Пласту, займає активну громадську позицію в житті України: провела кілька персональних виставок, брала участь у багатьох колективних експозиціях та дарувала свої роботи для благодійних аукціонів.

Інсталяції на виставці в Чикаго затримують біля себе. Вербечка з хліба, вимолена руками політ'в'язня в 1950-их роках, вишиті листи-образочки з присвятою донькам, чоловікові. Усі ці родинні реліквії розміщені у вітринах. Про них розповідала ще 1980 році газета „Chicago Tribune“. Коломийянка Параскевія-Марта Міхняк у 1943 році востаннє бачила свою донечку Оксану, яка



Оля Рондяк. „Богородиця“ (колаж).

10-літньою разом з батьком подалася на захід. Згодом, розділені війною, опинилися в таборах – вони у таборах переміщених осіб в Австрії, вона – в Мордовії. Не знаючи нічого про долю чоловіка і дитини, вишивала для них листи, писала на клаптиках, надіючись, що вони живі. Ні дочка, ні чоловік, ні онуки ніколи не зустрілися з нею, але листи дивом віднайшли родину.

На виставку приїхала мама Олі – Оксана. Це вона передала дітям любов до України, благосло-



Оля Рондяк. „Обличчя Майдану – Руслана“ (колаж).

вила на повернення до своїх витоків.

У червні 2016 року О. Рондяк створила стінопис – один з корпусів Київського вищого професійного училища водного транспорту прикрасило зображення дівчини з великими блакитними очима.

О. Рондяк під час відкриття виставки подякувала родині за підтримку та Українському Національному Музеєві за проведення виставки. Президент музею Лідія Ткачук відкрила виставку та привітала О. Рондяк і гостей. Виставка тривала до кінця грудня.



Оля Рондяк. (Фото: Марія Климчак)



Родина Олі Рондяк – зустріч у музеї.

# Триває виставка до 90-річчя Катерини Кричевської-Росандіч

КИЇВ. – 7 грудня в Музеї української діаспори відкрилася виставка „Liberty“, присвячена 90-річчю Катерини Кричевської-Росандіч – української та американської художниці, мецената, представниці художньої династії Кричевських.

Виставка познайомила киян з життям та творчістю видатної мисткині, а також оприлюднила унікальні історичні артефакти та вибрані роботи усіх представників художньої династії Кричевських. На виставці демонструються експонати з фондів Музею української діаспори, а також твори, світлини та родинні пам'ятки, які нещодавно були передані в Україну художницею і показані вперше.

Велику історичну та мистецьку цінність мають

(Закінчення на стор. 31)



На відкритті виставки промовляє директор Музею української діаспори Оксана Підсуха. Праворуч від неї – Ірина та Дмитро Малакови.



## Початок кінця...

(Закінчення зі стор. 4)

мен В. Новинський помітно активізувався за часів президентства Віктора Ющенка. А за часів президента Віктора Януковича В. Новинський, схоже, став одним з наглядців В. Путіна в Україні. Сферою його нагляду стала так звана Українська Православна Церква, фактична філія Російської Православної Церкви. Тоді ж, у 2012 році, В. Новинський отримав й українське громадянство.

У часи В. Януковича були спро-

би відсторонити тодішнього Митрополита Володимира Сабодана від управління УПЦ Московського Патріархату і призначити на його місце більш проросійськи налаштовану кандидатуру. В. Новинський, наскільки можна судити, в цьому процесі відіграв першорядну чи одну з першорядних ролей, позиціонуючи себе „глибоко православним віруючим“ і меценатом УПЦ МП. Тоді ж він вийшов і на політичну орбіту, ставши депутатом Верховної Ради від міста Севастополя і увійшов у фракцію Партії Регіонів.

Після Революції Гідності В. Новинський залишився у великій

політиці, ставши депутатом Верховної Ради від „Опозиційного блоку“. Він же й далі зостається впливовою фігурою в УПЦ (МП), ймовірно, слідкуючи за тим, щоб ця релігійна структура і далі перебувала у сфері впливу Московського Патріархату.

### Коли з'явиться в Україні своя помісна Православна Церква?

Зараз різного роду експерти гадають, чому з В. Новинського зняли депутатську недоторканість. Говорять, що хтось хоче пожитися багатими активами цього олігарха. Інші звертають увагу на політичну складову цієї справи. Хтось навіть припускає, що тут далася знака „особиста неприязнь“ Президента України Петра Порошенка до В. Новинського.

Звісно, все це є. Але тут є й дещо інше.

Пригадаймо недавню заяву московського Патріарха Кирила про те, що Україна не матиме своєї Автокефальної Православної Церкви. Не просто ж так ця заява робилася. Вона нагадує погрозу – щоб керівники УПЦ МП не робили кроків у бік автокефалії.

А тим часом в українському царстві „канонічного православ'я“ спостерігаються небажані для Москви тенденції. Чимало духовників УПЦ уже „стомилися від Москви“ – особливо в умовах нинішньої війни з Росією. Хіба їм зручно себе відчувати з клеймом „російських запродавців“ і втрачати парафії? В УПЦ МП є проукраїнська меншість, яка давно не проти того, щоб відійти від Москви.

Та справа не тільки й не стільки в духовниках УПЦ (МП). Останнім часом українська влада дещо робить в напрямку створення єдиної Православної Церкви. Навіть чиновники низових ланок про це говорять, у тому числі й офіційно. Для чого це владі, зрозуміти можна. Не маючи якихось успіхів у сфе-

рі економічній, соціальної, культурній, важко буде йти на вибори парламентські й президентські, які невблаганно наблизяться. Створення єдиної незалежної Церкви в Україні стало б для влади великим плюсом і мобілізувало б на її підтримку чималий електоральний ресурс.

Звісно, тут можна говорити про „цинізм“ влади. Але яка влада не є цинічною? Зрештою, якщо цей „цинізм“ приведе до створення єдиної Автокефальної Православної Церкви в Україні, можна буде лише подякувати нинішнім можновладцям.

В. Новинський же якраз є однією з ключових фігур, яка робить все можливе, щоб УПЦ не вийшла зі сфери впливу Московського Патріархату. Прибрати цю фігуру – значить підштовхнути УПЦ до створення в Україні незалежної Православної Церкви. Не даремно кримінальна справа В. Новинського, порушена Генеральною прокуратурою, стосується саме церковних справ. Адже суть її в тому, що В. Новинський свого часу намагався усунути від управління УПЦ Митрополита Володимира, якого зараз дехто намагається подати як борця за незалежність українського православ'я.

Як далі буде розвиватися кримінальна справа В. Новинського, чи піде вона до суду, чи буде суд, чи вдасться у кулуарах домовитися – можна лише гадати. Але справу вже зроблено. В. Новинський буде зараз не до турботи про московське православ'я.

І якщо ця справа буде доведена до кінця, Україна зробить ще один помітний крок у віддсленні від Москви.

Радіо „Свобода“, 9 грудня

Петро Кралюк – український філософ, письменник, публіцист, проректор Острозької академії.



### Українська Православна Катедрa Священномученика Дмитрія в Картереті, Н. Дж.

запрошує на

#### Різдво Разом – Rizdvo Razom

традиційний Різдвяний Український Святвечір  
на допомогу Збройним Силам України.  
Вечеря матиме 12 традиційних страв.

#### Свята Вечера – Holy Supper

П'ятниця, 6 січня 2017 року, 6-та год. вечора

Saint Demetrius Community Center  
691 Roosevelt Avenue, Carteret, NJ 07008

Пожертви: Дорослі - \$ 25. Студенти - \$ 15.

Для отримання квитків і надання інформації,  
будь ласка, звертайтеся до Лілії Антенучі 646-483-6705

Rizdvo Razom is presented in memory of Marion A. Moroz-Jendras. Вічна Пам'ять!

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР  
**ДУМКА**  
ЗАПРОШУЄ ВАС НА  
РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ  
ДИРИГЕНТ ВАСИЛЬ ГРЕЧИНСЬКИЙ

**Возвеселімся**

**СУБОТА, 17 ГРУДНЯ 2016**  
St. Marks Roman Catholic Church  
2609 E. 19th St. Brooklyn, NY 11235  
6:00 PM

**НЕДІЛЯ, 8 СІЧНЯ 2017**  
St. George Ukrainian Catholic Church  
30 East 7th St. New York, NY 10003  
3:00 PM

Квитки: Емілія Літелло (917) 301-8355  
Ірина Андрейчук (347) 322-5278  
Наталія Демочко (718) 629-7257  
www.dumka.org

\$20 \$15 ДІТИ  
ДОРΟΣЛІ СТУДЕНТИ БЕЗКОШТОВНО

Спонсор концерту  
SELF RELIANCE NEW YORK  
Federal Credit Union

@dumka.chorus  
www.dumka.org

## 150-річчя...

(Закінчення зі стор. 10)

йому застосовано домашній арешт і наказано переїхати у Москву, де 23 березня був заарештований і посаджений в організації неіснуючого контрреволюційного „Українського Національного Центру“, до якого під терором вчений признався. Його стан здоров'я різко погіршувався. За рішенням советських лікарів йому зроблено операцію, під час якої 25 листопада 1934 року М. Грушевський в Кисловодську (Росія) у загадочних обставинах помер.

Для організації похорону цинічно створено урядову комісію і поховано проф. М. Грушевського на Байковому кладовищі Києва. Споруджено на могилі пам'ятник за скульптурою виконаною Іваном Макогонюм та за проектом архітектора В. Кричевського. Невдовзі комуно-московський режим оголосив М. Грушевського як ворога народу і буржуазного націоналістичного історика і заборонено в імперії СРСР користуватися науковим надбанням вченого.

Підсумовуючи, треба за визначними істориками сказати, що М. Грушевський визнавав лише істинну історію, яка є вчителькою життя народу і становить ядро науки. Він здобув великий авторитет, а в часах УЦР його називали батьком українського національного відродження в новітній історії України. Багатогранна і унікальна наукова праця вчено-

го є складовою частиною всесвітньої науки. Його безцінна заслуга полягає в тому, що він на величезному архівному матеріалі з різних джерел довів безперервний історичний потік українського народу на його суверенітет. Підручники М. Грушевського були строго заборонені в УССР і вважалися ідеологічно ворожими; багато цінних книг було знищено.

У вільному світі до творів М. Грушевського відносилися з великою пошаною. Щоб рятувати історичні здобутки вченого видавництва в Нью-Йорку зразу видали 10 товстих томів „Історії України-Руси“, які повністю розійшлися по університетських бібліотеках. Також видано скорочену історію України в одному томі в перекладі на англійську мову. Ці видання декільканадцять разів були перевидані. На території Америки, як і Канади, твори М. Грушевського так в українській, як і в англійській мовах були видавані великими накладками. Цінні історично-наукові праці М. Грушевського розбивали фальшиві міти імперських схем історії, особливо Східної Європи, і підкреслювали почесне і заслужене місце України серед цивілізованих європейських народів. Завдяки праці М. Грушевського, ми пізнали історичну правду минулого, яка нас вчить досвіду, щоб уникати помилок попередніх періодів. Як сказав Джордж Сантаяна: „Той, хто не пам'ятає свого минулого, приречений на те, щоб пережити його знову“.



# 30 Year Fixed Rate Mortgage

Available for New Purchases and External Refinances.

**3.875%**  
3.928% APR

**CONTACT US**  
**215.725.4430**



Federally insured by NCUA

**UKRFCU**.com  
Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union

**APR** = Annual Percentage Rate

**Terms and Conditions:** Qualified applicants must be members or sign-up for membership in the UKRFCU. New memberships are subject to UKRFCU membership terms and disclosures (see [www.ukrfcu.com](http://www.ukrfcu.com) eligibility or inquire at any UKRFCU location). Loans are subject to approval criteria, not all applicants will qualify. All rates are subject to change without notice. Available for new purchase and external refinances. Rate valid as of November 23, 2016.

**Representative example:**

A \$200,000 mortgage for 30 years (360-month term) at 3.875% (3.928% APR) will result in a monthly payment of \$940.48.



*Це найкраще місце для  
збереження ваших  
ощадностей!*

Інтернет: [www.sumafcu.org](http://www.sumafcu.org)

**Завантажте наш мобільний додаток  
для зручності контролю за рахунками!**



Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше



Телефонуйте 914-220-4900.

### Головне Бюро

125 Corporate Blvd  
Yonkers, New York 10701  
Tel: 914-220-4900  
Fax: 914-220-4090  
1-888-644-SUMA  
E-mail: [memberservice@sumafcu.org](mailto:memberservice@sumafcu.org)

### Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave  
Yonkers, NY 10703  
Tel: 914-220-4900  
Fax: 914-965-1936  
E-mail: [palisade@sumafcu.org](mailto:palisade@sumafcu.org)

### Філія в Спрінг' Велі

16 Twin Ave  
Spring Valley, NY 10977  
Tel: 845-356-0087  
Fax: 845-356-5335  
E-mail: [springvalley@sumafcu.org](mailto:springvalley@sumafcu.org)

### Філія в Стамфордді

39 Clovelly Road  
Stamford, CT 06902  
Tel: 203-969-0498  
Fax: 203-316-8246  
E-mail: [stamford@sumafcu.org](mailto:stamford@sumafcu.org)

### Філія в Нью-Гейвен

555 George St.  
New Haven, CT 06511  
Tel: 203-785-8805  
Fax: 203-785-8677  
E-mail: [newhaven@sumafcu.org](mailto:newhaven@sumafcu.org)





# Веселих Свят!

Від усіх працівників та дирекції  
Української Федеральної Кредитної Спільки  
прийміть найкращі побажання в ці Великі Свята.  
Ми бажаємо Вам радісного Різдва та щасливого Нового Року.

\*

## Merry Christmas!

Ukrainian Federal Credit Union  
wishes you a  
Merry Christmas and a New Year  
filled with Peace and Happiness!

**UKRAINIAN**  **УКРАЇНСЬКА**  
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

MAIN OFFICE | 824 E. RIDGE RD. | ROCHESTER, NY 14621 | 585-544-9518

ALBANY, NY • SACRAMENTO, CA • SYRACUSE, NY • BOSTON, MA • PORTLAND, OR • BUFFALO, NY •

VANCOUVER, WA • WEBSTER, NY • SEATTLE, WA • AMHERST, NY • CLEVELAND, OH

www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA Equal Housing Lender

## Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч - Нью Йорк

вітає своїх членів, приятелів та весь український народ  
з радісним празником

## Різдва Христового та Новим 2017 Роком!

Бажаємо всім багато радості, щастя та успіхів у житті й праці для добра  
Української Церкви, Держави та Народу.

Христос Родився!

Славім Його!

**SELF RELIANCE NEW YORK**  
**Federal Credit Union**





**З Різдвом Христовим та Новим Роком!**

*Щиро Вітає Вас Українська Федеральна Кредитова Кооператива 'Самопоміч.'*

**Wishing you a Merry Christmas and Happy New Year!**

*Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union  
Philadelphia, Jenkintown, and Trenton*

**215.725.4430 : [www.ukrfcu.com](http://www.ukrfcu.com)**

Federally Insured by NCUA



**РІЗДВО ХРИСТОВЕ**

*Найкращі Побаження та Вітання із Святком!*

*Merry Christmas & Happy New Year!*

**Ваша Кредитівка у Кліфтоні (Н.Дж.)**

**[www.novafcu.com](http://www.novafcu.com)**  
**844-7NOVAFCU**

<small>Main Office (temporary)</small>	<small>Botany Village Branch</small>
<small>387 Valley Road</small>	<small>237 Dayton Ave</small>
<small>Clifton, NJ 07013</small>	<small>Clifton, NJ 07011</small>
<small>973-471-0700</small>	<small>973-772-0620</small>



**Selfreliance**  
Ukrainian American Federal Credit Union

**ДИРЕКЦІЯ ТА ПРАЦІВНИКИ  
УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ  
ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТОВОЇ СПІЛКИ "САМОПОМІЧ"**

**Бажають Вам  
чудових Різдвяних свят,  
сповнених миру, радості та міцного здоров'я!**

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ! З НОВИМ РОКОМ!**

**Selfreliance.Com**  
2332 W. Chicago Ave, Chicago IL, 773-328-7500

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government



National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency



**Full Financial Services**

<small>5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL</small>	<small>773-589-0077</small>
<small>136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL</small>	<small>847-359-5911</small>
<small>302 E. Army Trail Rd. Bloomingdale IL</small>	<small>630-307-0079</small>
<small>734 Sandford Ave. Newark NJ</small>	<small>973-373-7839</small>
<small>558 Summit Ave. Jersey City NJ</small>	<small>201-795-4061</small>
<small>60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ</small>	<small>973-887-2776</small>





## З Різдвом Христовим і Новим Роком

пересилаю сердечні поздоровлення усім моїм друзям, приятелям та знайомим, усьому дорогому українському народові в Україні та у всьому світі.

Бажаю кріпкого здоров'я, щастя, сили та Божого благословення у праці на добро і процвітання рідної України.

**МИРОСЛАВА МИРОШНИЧЕНКО**



З Різдвом Христовим,  
Святим Іорданом  
і Новим Роком

вітають родину, приятелів і знайомих

**ЗЕНОН, ДОЗЯ і ВІКА КРИСЛАТІ**

та засилають

нашциріші святочні побажання всій родині на рідній Батьківщині та всім ближчим і дальшим друзям.

**ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!**

**СЛАВІТЕ ЙОГО!**

Клівленд, Огайо

Cleveland, Ohio



Загін  
Червона Калина

5-ий Курінь УПС і 23-ій Курінь УСП

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ  
І НОВИМ РОКОМ**

в і т а є

Блаженнішого Емеритованого Верховного  
Архієпископа Любомира Гузара,  
Главу УГКЦ Патріярха Святослава Шевчука,  
о. Ректора А. Чировського, о. Лева Голдейда,  
члена Курії Василян, о. Івана Хміля в Україні,  
Пластові Проводи,  
усе Пластове Братство в Україні та в діаспорі,  
всіх братчиків нашого славного Загону з родинами  
та увесь український нарід

і бажає

**Веселих і Радісних Свят  
та Щасливого Нового Року**

**ГЕНЕРАЛЬНА СТАРШИНА**

Запрошуємо на Вечорниці ЧК  
з презентацією дебютанток  
[kalynadeb.org](http://kalynadeb.org)

**11 лютого 2017 року**

Hilton Pearl River  
500 Veterans Memorial Dr., Pearl River, NY 10965  
845-735-9000  
[www.hiltonpearlriver.com](http://www.hiltonpearlriver.com)



Веселих Свят Різдва Христового

та

Щасливого Нового Року

родині, приятелям і знайомим

бажають

**АННА і СТЕФАН МАКУХИ**



Наукове Товариство ім. Шевченка  
в Америці

бажає

всім членам нашої громади

**Радісних Свят  
Різдва Христового,  
доброго і успішного  
Нового 2017 року**

**ХРИСТОС РОДИВСЯ!**

Запрошуємо Вас  
на наші конференції й доповіді



СТАНИЧНА СТАРШИНА  
ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ  
В НЬЮ-ЙОРКУ



бажає

УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ, ПЛАСТОВІЙ ФУНДАЦІЇ,  
СВОЇМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ТА УСІМ ПЛАСТУНАМ І  
ПРИЯТЕЛЯМ ПЛАСТУ

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ**

ТА

**ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**



**ВІДДІЛ РЕКЛЯМИ**

**973-292-9800,**

**ДОД. 3040**





## ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

З Різдром Христовим  
Та новим роком  
Щирі побажання  
Кріпкого здоров'я,  
Багато щастя,  
Чистої води в криниці,  
В полі ярої пшениці,  
Хліба-солі на столі,  
І погоди на душі -

щиро бажає всім своїм членам,  
родинам та приятелям

Управа Карпатського Лещетарського Клубу  
КЛК



Лещетарські Змагання КЛК  
25 лютого 2017 року, Hunter Mountain, NY

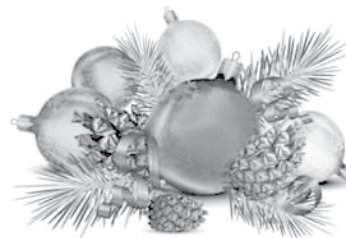
## Головна Управа „Самопоміч“ Об'єднання Українців в Америці

вітає

Відділи і все членство  
з наступаючими Святами  
і бажає  
Веселих Свят  
Різдва Христового  
та  
щасливого і повного успіхів  
Нового Року

## ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

За дирекцію ОУА,  
Олег Лопатинський, голова  
Володимир Сафіян, касир



## Христос Рождається! Славимо Його!

Радісних Свят Різдва Христового, багато сил, здоров'я та щастя  
в Новому 2017 Році бажаємо членам, директорам, управителям  
та працівникам українських кредитових кооператив.



ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ АМЕРИКИ (ЦУКА)  
UKRAINIAN NATIONAL CREDIT UNION ASSOCIATION

2315 W. Chicago Ave., Chicago, Illinois 60622 • Tel. 773 489-0050 • [www.uncua.com](http://www.uncua.com)

**Connecticut-Massachusetts**  
Ukrainian Selfreliance New England  
Federal Credit Union  
21 Silas Deane Highway  
Wethersfield, CT 06109  
T: 800.405.4714  
Branch offices:  
Westfield, MA; New Britain, CT  
[www.usnefcu.com](http://www.usnefcu.com)

**Illinois - New Jersey**  
Selfreliance Ukrainian American  
Federal Credit Union  
2332 West Chicago Ave.  
Chicago, IL 60622  
T: 888.222.UKR1  
Branch offices:  
Newark, NJ; Jersey City, NJ;  
Whippany, NJ;  
Palatine, IL; Bloomingdale, IL;  
Chicago, IL  
[www.selfreliance.com](http://www.selfreliance.com)

**Maryland**  
Selfreliance Baltimore  
Federal Credit Union  
2345 Eastern Avenue  
Baltimore, MD 21224  
T: 410.327.9841  
[www.srbfcu.org](http://www.srbfcu.org)

**Michigan**  
Ukrainian Selfreliance Michigan  
Federal Credit Union  
26791 Ryan Road  
Warren, MI 48091  
T: 877.POLTAVA  
Branch offices:  
Hamtramck, MI  
[www.usmfcu.org](http://www.usmfcu.org)

**Michigan**  
Ukrainian Future Credit Union  
26495 Ryan Road  
Warren, MI 48091  
T: 586.757.1980  
Branch offices:  
Hamtramck, MI  
West Bloomfield, MI  
[www.ukrfutcu.org](http://www.ukrfutcu.org)

**New Jersey**  
Nova UA Federal Credit Union  
851 Allwood Road  
Clifton, NJ 07012  
T: 1-844-7NOVAFCU  
Branch office:  
Botany Village; Clifton, NJ  
[www.novafcu.com](http://www.novafcu.com)

**New York**  
Self Reliance (NY)  
Federal Credit Union  
108 Second Avenue  
New York, NY 10003  
T: 888.SELFREL  
Branch offices:  
Kerhonkson, NY; Uniondale, NY;  
Astoria, NY; Lindenhurst, NY  
[www.selfreliance.ny.org](http://www.selfreliance.ny.org)

**New York - Connecticut**  
SUMA (Yonkers)  
Federal Credit Union  
125 Corporate Blvd.  
Yonkers, NY 10701  
T: 888.644.SUMA  
Branch offices:  
Spring Valley, NY; Stamford, CT;  
New Haven, CT; Yonkers, NY  
[www.sumafcu.org](http://www.sumafcu.org)

**New York - New Jersey**  
Ukrainian National  
Federal Credit Union  
215 Second Avenue  
New York, NY 10003  
T: 866.859.5848  
Branch offices:  
South Bound Brook, NJ  
Brooklyn, NY; Perth Amboy, NJ  
[www.ukrnatfcu.org](http://www.ukrnatfcu.org)

**New York - California**  
**Massachusetts - Ohio -**  
**Oregon - Washington**  
Ukrainian Federal Credit Union  
824 Ridge Road East  
Rochester, NY 14621  
T: 877.968.7828  
Branch offices:  
Buffalo, NY; Amherst, NY;  
Cohoes, NY; Syracuse, NY;  
Webster, NY; Westwood, MA;  
Parma, OH; Portland, OR;  
Citrus Heights, CA;  
Federal Way, WA; Vancouver, WA  
[www.rufcu.org](http://www.rufcu.org)

**Ohio**  
Cleveland Selfreliance  
Federal Credit Union  
6108 State Road  
Parma, OH 44134  
T: 440.884.9111  
Branch offices:  
North Canton, OH; Lorain, OH  
[www.clevelandselfreliance.com](http://www.clevelandselfreliance.com)

**Pennsylvania - New Jersey**  
Ukrainian Selfreliance  
Federal Credit Union  
1729 Cottman Avenue  
Philadelphia, PA 19111  
T: 888.POLTAVA  
Branch offices:  
Jenkintown, PA  
Philadelphia, PA; Trenton, NJ  
[www.ukrfcu.com](http://www.ukrfcu.com)

**Pennsylvania**  
Ukrainian Selfreliance  
of Western Pennsylvania  
Federal Credit Union  
95 South Seventh Street  
Pittsburgh, PA 15203  
T: 412.481.1865  
[www.samopomich.com](http://www.samopomich.com)







ВЕСЕЛИХ СВЯТ  
та  
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор  
та Родина ДМИТРИК

**PETER JAREMA**  
**Funeral Home**

129 EAST 7th STREET – NEW YORK, NY  
(Between 1st & Ave. "A")  
212 674-2568

МОДЕРНІ Й ОХОЛОДЖУВАНІ КАПЛИЦІ



ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА  
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“

у Клівленді, Огайо

з радістю вітає

Український народ у вільній Україні, Ієрархію і Духовенство  
Українських Церков, Проводи українських організацій в Україні  
та в діаспорі, Українську світову Кооперативну Раду та  
Централю Українських Кооператив Америки, всіх своїх  
членів, їхні родини та все українське громадянство

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ**

**ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!**

**Cleveland Selfreliance FCU**

6108 State Road, Parma, Ohio 44134

(440) 884-9111

3010 Charleston Ave., Lorain, Ohio 44055

(440) 277-1901

5553 Whipple Ave., # F, N. Canton, Ohio 44720

(330) 305-0989



**ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!**

Веселих Свят  
та Щасливого Нового Року

бажає

УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ

**ЛИТВИН І ЛИТВИН**

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ  
UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave. (corner Stanley Terr.), Union, NJ 07083  
(908) 964-4222

UKRAINIAN  
SELFRELIANCE  
NEW ENGLAND  
FEDERAL CREDIT UNION



*Самопоміч*

21 SILAS DEANE HIGHWAY, WETHERSFIELD, CT 06109-1238 PHONES 860-296-4714 • 800-405-4714 FAX 860-296-3499

*Українська Федеральна Кредитова  
Кооператива „Самопоміч“*

*у Новій Англії*

*шле найкращі побажання*

*у ці великі свята.*

*Дирекція та працівники бажають Вам  
радісного, мирного Різдва  
та щасливого Нового Року!*



WESTFIELD BRANCH • 103 NORTH ELM STREET, WESTFIELD, MA 01085 • PHONE 413-568-4948 FAX 413-568-4747  
NEW BRITAIN BRANCH • 270 BROAD STREET, NEW BRITAIN, CT 06053 • PHONE 860-801-6095 FAX 860-801-6120  
VISIT OUR WEB SITE AT: WWW.USNEFCU.COM



Федеральна Кредитова Кооператива  
СУМА в Йонкерсі, Н. Й.  
разом зі своїми філіями

вітає

Всіх своїх шановних членів, приятелів та українську громаду  
в Йонкерсі, Н. Й., Спрінг Валі, Н. Й., Стемфорді, Кон.,  
Нью-Гейвені, Кон. та околицях

З Радісним Святком

**РІЗДВА ХРИСТОВОГО і  
з НОВИМ РОКОМ**

Бажаємо усім доброго здоров'я, миру і спокою,  
успіхів у житті та праці на добро українського народу.

**ХРИСТОС РОДИВСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!**

Члени Дирекції, комісії та працівники Федеральної  
Кредитової Кооперативи СУМА.

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION

125 Corporate Blvd.

Yonkers, NY 10701

914-220-4900

www.sumafcu.org







**Христос Рождається!**

**УКРАЇНСЬКА  
ШКІЛЬНА РАДА**



*в і т а є*

**з Різдвом Христовим і Новим 2017 роком**

*Ієрархів та Духовенство Українських Церков, наші шкільні,  
молодечі і громадські організації та весь український  
народ на рідних землях і на поселеннях.*

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ**

*щиро вітаємо*

*всіх наших членів і прихильників*

*та бажаємо*

**Веселих Свят і  
Щасливого Нового Року**

*дякуємо всім за кожночасну підтримку.*

**ПРЕЗИДІЯ**

**УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ  
КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ**



Світовий Конгрес Українців



Ukrainian World Congress

**Різдвяне привітання Світового Конгресу Українців**

Світовий Конгрес Українців (СКУ) сердечно вітає ієрархів і духовенство Українських Церков, Президента, Прем'єр-міністра, Голову Верховної Ради та Збройні Сили України, голів усіх складових організацій СКУ та українців усього світу з величним християнським святом – Різдвом Христовим!

Понад дві тисячі років тому проміння Різдвяної зірки засяло світлом правди, миру і любові, сповістивши про радість народження Ісуса Христа, який приніс на Землю світло Божої правди та обдарував людство новим християнським життям, що є запорукою майбутнього вічного життя і щастя.

Вже не перший рік святкування Різдва Христового затьмарюють тривожні події в Україні, чії сини і дочки ціною власних життів протистоять невпинній агресії Російської Федерації, захищаючи територіальну цілісність нашої духовної Батьківщини та фактично зупиняючи просування російського імперіалізму на Захід.

У цей світлий день СКУ закликає все світове українство уславити Ісуса Христа, подякувати Йому за всі дари та піднести Різдвяну молитву за Україну, щоб вона посіла заслужене нею місце серед незалежних, демократичних та успішних європейських держав.

**Христос родився! Славимо Його!**

Евген Чолій

Президент СКУ

*Світовий Конгрес Українців (СКУ) є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діаспорі, що представляє інтереси понад 20 мільйонів українців. СКУ має мережу складових організацій та зв'язків з українцями у 53 країнах. Заснований у 1967 р., СКУ в 2003 р. був визнаний Економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй як неурядова організація зі спеціальним консультативним статусом.*

TORONTO – KYIV – BRUSSELS  
Head Office: 145 Evans Avenue, Suite 207, Toronto, Ontario M8Z 5X8 Canada  
Tel: 416.323.3020 E-mail: [uwc@ukrainianworldcongress.org](mailto:uwc@ukrainianworldcongress.org)  
Website: [www.ukrainianworldcongress.org](http://www.ukrainianworldcongress.org)

**Христос Родився! Славте Його!**

*Щирі Побажання  
Радісних Різдвяних Свят  
та Щасливого Нового Року  
Всім Членам з Родинами та Прихильникам*

*надсилає Дирекція*

**Українського Інституту Америки**

2 East 79th Street, New York, NY 10075  
212-288-8660 · [mail@ukrainianinstitute.org](mailto:mail@ukrainianinstitute.org)  
[www.ukrainianinstitute.org](http://www.ukrainianinstitute.org)



**КРАЙОВА УПРАВА  
СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ**

*бажає*

*Ієрархам Українських Церков,  
Президентові України Петрові Порошенко, Світовій Управі СУМ, всім Управам Осередків та Булавам Відділів Юнацтва СУМ, членам і прихильникам та Українському Народові в Україні і в діаспорі мирних і радісних свят*

**РІЗДВА ХРИСТОВОГО та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**

**ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІМ ЙОГО!**



*За Крайову Управу СУМ,  
Юрій Микитин - голова*

**З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ  
З НОВИМ РОКОМ  
ТА СВЯТИМ ЙОРДАНОМ!**

**ВЕСЕЛИХ СВЯТ**

*Бажають своїм членам, жертводавцям,  
землякам в Україні й поза Україною*

**УПРАВА ТА АДМІНІСТРАЦІЯ  
УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ**



**УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ**  
222 East 6th Street, New York, NY 10003  
Tel.: (212) 228-0110 Fax: (212) 228-1947  
E-mail: [info@ukrainianmuseum.org](mailto:info@ukrainianmuseum.org)  
Web site: [www.ukrainianmuseum.org](http://www.ukrainianmuseum.org)



*Щирі сердечні побажання*

**РАДІСНИХ СВЯТ  
РІЗДВА ХРИСТОВОГО**

*та*

**ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**

*для української громади*

*засилає*

**DNIPRO LLC.**

**Tel.: (908) 241-2190 • (888) 336-4776**



*Подбайте про Ваше завтра  
вже сьогодні!*

*Відкрийте рахунок ІРА,  
щоб забезпечити своє майбутнє  
без турбот.*

**3.30% АРУ\***

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

## **САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА**

*Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.*

**ГОЛОВНЕ БЮРО:** 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

*Вигідно розташовані філії:*

**КЕРГОНКСОН:**

6329 Route 209  
Kerhonkson, NY12446  
Tel: 845-626-2938  
Fax: 845 626-8636

**ЮНІОНДЕЙЛ:**

226 Uniondale Ave  
Uniondale, NY 11553  
Tel: 516 565-2393  
Fax: 516 565-2097

**АСТОРИЯ:**

32-01 31st Street  
Astoria, NY 11106  
Tel: 718 626-0506  
Fax: 718 626-0458

**ЛІНДИНГІРСТ:**

225 N. 4th Street  
Lindenhurst, NY 11757  
Tel: 631 867-5990  
Fax: 631 867-5989

**ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:**  
Info@selfreliancenyc.org

**ІНТЕРНЕТ:**  
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть  
безкоштовно:**

Your savings federally insured to at least \$250,000  
and backed by the full faith and credit of the United States Government

**NCUA**

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency



\*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.



**У центрі уваги...**

*(Продовження зі стор. 1)*

вала чимала група визначних республіканців, як от Джон МакКейн, Тед Круз, Марко Рубіо та інші.

Зі сторони, з боку інших демократичних держав можливий прихід Д. Трампа у Білий Дім викликав глибокий скептицизм. Лондонський „The Economist“ відверто писав, що республіканський кандидат не має необхідних для президента якостей, що він веде себе, як „людина самозакохана, схильна до образ та погано дисциплінована“, і що його „популістські обіцянки розваляться під вагою власних протиріч“.

Завмерли від недобрих очікувань об'єднана Європа і НАТО, почувши від Д. Трампа ізоляціоністські заяви і поради, що європейці повинні самі дбати про свою безпеку і долю.

Очевидно, дещо розгублений Китай – і не тільки через чемну відповідь Д. Трампа на телефонічне привітання від президента Тайвану, але й через небезпідставний острах, що США за „неореалістичне“ президентство Д. Трампа ледве чи сприятимуть Китаєві в його зазіханні на економічне провідництво у світі.

Зате справжнім святом була перемога Д. Трампа для кремлівського режиму. Московські пропагандисти на тисячу ладів повторювали Д. Трампову похвалу на адресу Володимира Путіна і впевняли: тепер Америка віддасть Україну Росії.

У Києві тим часом не знали, що думати. Бо помилилися, недипломатично поклавшись на мнімі переваги Г. Клінтон. Залишилося хіба втішати себе, що нічого страшного не може статися, адже політика США тримається на надійній, перевіреній часом системі взаємних стримувань і противаг. Є незалежний від Білого Дому

Конгрес, незалежний суд, незалежні експертні інституції, незалежна преса. А також президент матиме неодмінно професійну і неодмінно досвідчену адміністрацію. Зрештою, сам Д. Трамп, як і всі його попередники, після інавгурації подивиться на світ Божий іншими очима, ніж під час запеклої виборчої кампанії.

Ці гарні українські надії потьмяніли у день, коли Д. Трамп номінував на пост Державного секретаря США Рекса Тілерсона, виконавчого директора нафтової компанії-гіганта „Exxon Mobile“, відомого своїми давніми бізнесовими зв'язками з Росією. А може, й не тільки бізнесовими – сам номінант говорить про свої близькі взаємини з В. Путіним, а телемережа „CNN“ на підтвердження цього вже декілька разів показала давніший відеосюжет, як В. Путін пришпилює до грудей Р. Тілерсона державний російський „Орден Дружби“. При цьому газета „The Washington Post“ доречно нагадала, що Р. Тілерсон виступав проти запровадження антиросійських економічних санкцій.

Тобто, прихід у Білий Дім Д. Трампа, а в Державний департамент – Р. Тілерсона може означати не просто зміни, але зміни дуже небажані для багатьох країн, зокрема тих в Східній Європі, прибалтійських республік і України. Власиво, запахло „новою Ялтою“ – ймовірністю зруйнування сучасної системи міжнародної безпеки, політичною нестабільністю на європейському континенті, який дотепер багато в чому залежав від підтримки з боку США.

Відомий британський публіцист Едвард Лукас припускає, що В. Путін запропонує Д. Трампові співпрацю в боротьбі з ісламським тероризмом, натомість США мусять згодитися, що вся Східня Європа є сферою російського військового і політичного впливу. Що

Москва, вишколена у підступах і фарисействі, пробуватиме це вчинити, сумнівів нема, але не віриться, що США вдруге, після фатальної помилки Френкліна Рузвельта, зважаться на щось подібне.

При цьому всьому не забуваймо, що американці обирали Д. Трампа передусім для своєї країни. Чого вони очікують від нього? Що їм не подобалося у політиці, зокрема внутрішній, демократів? Куди, в який бік люди хочуть рухатися під його провідництвом? У той бік, де не буде жодних проблем? Де стануть можливими прості відповіді на складні запитання? Де США повернуть свою історичну велич в такий дивний спосіб – відгороджуючись від решти світу?

Швидше за все, мають рацію ті аналітики, котрі перемогу Д. Трампа вважають не причиною неминучих змін, а тільки наслідком гострих недоліків американського суспільства. Занадто довго рухалося воно вліво, все далі від народного розуміння, що таке добре, а що зле, в руслі не так об'єктивної глибокалізації, як керованої з боку міжнародних корпорацій – з їхнім ненаситним прагненням до надприбутків.

Ерік Райнерт, економіст зі світовим іменем, пише з цього приводу: „Перемога Трампа в Аме-

риці – прояв глибокого незадоволення середнього прошарку США своїм місцем в умовах ліберальної глобалізації. Неолібералізм вмер. У США і крайні праві на чолі з містером Трампом, і крайні ліві – з містером [Берні] Сандерсом, розуміють, що вільна торгівля не є в інтересах Сполучених Штатів... Великі фінансові корпорації, що засіли на Вол-стріт, дуже наживаються на глобалізації світового ринку та статусі супердержави США. А ось що стосується реального сектору економіки, то тут вільна торгівля вигідна лише у випадку, якщо торгують дві однаково сильних економіки, інакше вона є прибутковою тільки для сильнішого партнера. Протягом майже всього ХХ ст. США були саме таким сильним партнером у будь-яких торгових взаєминах. Але нове століття несподівано принесло американському бізнесові неприємну несподіванку: Штати стали програвати в конкурентній боротьбі – в першу чергу Китаєві“.

Отже, зміни назріли, і Д. Трамп, покищо гіпотетично, може стати їхнім рушієм. Міт Ромні, один з безкомпромисних опонентів Д. Трампа на початку виборчої кампанії, сказав наприкінці виборів: „Трамп – це та людина, котра може повести нас вперед“.



*Управа УВАТ у США  
сердечно вітає членів, друзів  
та прихильників*

*З Різдвом Христовим  
і Новим Роком!*

**Ресторан „ВЕСЕЛКА“**

*вітає*

*всіх Приятелів і Гостей*

**з Різдвом Христовим  
та Новим Роком.**



*Впродовж 60 років ми пригощали наших клієнтів  
найсмачнішими традиційними українськими стравами.  
Якщо не зможете відвідати Україну, відвідайте нас в нью-  
йоркському „East Village“, покуштуйте наших страв та  
захоплюйтесь минулим і сучасним нашої околиці.*

**Чекаємо на Вас!**

*Традиційні українські страви  
в центрі „East Village“*

**Veselka Restaurant**  
144 2nd Avenue, New York, NY 10003  
212-228-9682 F 212-505-6950  
www.veselka.com

twitter @veselkanyc  
instagram #veselkanyc  
facebook /veselkanyc

**Передплачуйте і читайте „Свободу“**

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – [www.svoboda-news.com](http://www.svoboda-news.com)

**Відділ передплати: 973-292-9800 дод. 3042**

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну





Ukrainian Medical Association  
of North America  
We wish our members, their families,  
friends and colleagues  
*A Very Merry Christmas  
And a Healthy, Happy New Year!*



Українське Лікарське Товариство  
Північної Америки  
Бажає нашим членам, родинам,  
друзям і колеґам  
*Веселих Різдвяних Свят  
та  
Щасливого Нового Року!*

Рада Директорів та працівники  
Української Національної  
Федеральної Кредитової Спілки  
бажають усім членам Кредитівки

*Веселих  
Різдвяних свят  
і  
щасливого  
Нового року*



ГОЛОВНИЙ ОФІС - НЬЮ-ЙОРК

215 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 • Tel. (212) 533-2980 • Fax. (212) 995-5204

ВІДДІЛЕННЯ:

БРУКЛІН - 1678 East 17th St., Brooklyn, N.Y. 11229 • Tel. (718) 376-5057 • Fax. (718) 376-5670

САУТ БАУНД БРУК - 35 Main St., So. Bound Brook, N.J. 08880 • Tel. (732) 469-9085 • Fax. (732) 469-9165

ПЕРТ АМБОЙ - 615 Amboy Ave., Perth Amboy, N.J. 08861 • Tel. (732) 802-0480 • Fax. (732) 802-0484



**ПЛАСТ**  
**Українська Скавтська Організація в США**

*З радісним празником  
Різдва Христового*

*Крайова Пластова Старшина та Рада в Америці  
вітають*

*проводить Головної Пластової Ради і Головної Пластової Булави,  
Крайову Пластову Старшину в Україні  
та в усіх країнах, де діє Пласт.*

*Рівнож вітаємо усіх пластунів, розкинутих по світі,  
та весь український народ на рідних землях і в діаспорі.*

*Нехай зоря, що над Вертепом сяє  
Ваші серця любов'ю зігріває!  
Добра і миру Вам!  
і світу всьому!*

**ХРИСТОС РОДИВСЯ!  
СЛАВІМО ЙОГО!**

**КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА  
ТА РАДА США**



**Українсько-Американська Асоціація  
Підприємців та Професійних Спеціалістів**

*вітає українську громаду*

**з Різдвяними Святами**

*та*

**Новим роком!**

*Бажаємо членам Асоціації, нашим  
прихильникам та усій українській  
спільноті успіхів та процвітання!*



For updates and events announcements please follow us on Facebook  
<https://m.facebook.com/uabpassociation/>

For membership information please contact [info@uabpa.org](mailto:info@uabpa.org)



**Відбулися загальні...**

(Закінчення зі стор. 9)

матеріяли для накладання швів, теплу білизну, шкарпетки, чоботи, грілки, радіоапарати, бронезилети та інше.

Звітували також секретар У. Процюк, скарбник Василь Літкевич та Люба Сілецька за Допомогову Комісію. Вона звернула увагу на значно збільшене число просьб від поодиноких людей, які надходять до ЗУАДК. За останні три роки Допомогова Комісія одержала 793 особистих просьби, з того на 670 звертань ухвалено допомогу на суму 201 тис. дол. Вона пояснила, що вперше за 16 років комісія перевищила свій бюджет. Причина в ситуації в Україні.

Далі звітували Методій Борецький за інформаційне бюро, Марта Яримович за архів, Ніля Павлюк за програму „Усиновить пораненого українського воїна”, Б. Павлюк за Фінансову Комісію. Прочитано також звіт Оксани Бачинської-Тарасюк за допомогове бюро для старших людей та новоприбулих, яке недавно було створене, щоб допомогти у поладженні справ щодо пенсій і медичного забезпечення. Було підкреслено, що ця нова програма не використовується українською громадою у повному обсязі.

Ігор Кушнір прочитав звіт Контрольної Комісії. За Номінаційну комісію звітував д-р Нестор Зарічний, який подав список кандидатів до Екзекутиви та Ради Директорів, до яких вибрано: д-р Л. Кий – голова, Л. Сілецька, Б. Павлюк, д-р Н. Зарічний –

заступники, У. Процюк, Мирослава Гил, Лев Іваськів – секретарі, В. Літкевич – скарбник, М. Борецький, М. Яримович, Дарія Лашин, Н. Павлюк, д-р Василь Салаяк, Христя Харина-Сеник, Дана Сілецька, Оксана Ворох-Ванчицька – вільні члени Екзекутиви. До Ради Директорів увійшли Петро Косик, Наталія Сілецька-Микієвич, д-р Анна Плюта, д-р Наталія Доліба, д-р Галина Бреславець, Богдан Раделицький, Марта Кокольська, д-р Ірена Столяр, Лілія Нестор. До Контрольної Комісії увійшли І. Кушнір – голова, Оля Кузевич, д-р Ігор Мірчук, Оля Якубовська та Олександр Брожина.

Було також одногосно висловлено подяку Христині Кульчицькій та Ігореві Смолюєві за довголітню і совісну працю та посвяту на добро ЗУАДК та включено їх до списку почесних членів ЗУАДК. До почесних членів ЗУАДК також належать Володимира Кавка, д-р Петро Клюк, д-р Наталія Пазуняк, Микола Пришляк і Володимир Риндич.

Л. Іваськів прочитав резолюції зборів, де було підкреслено, що допомога ЗУАДК Україні повинна бути спрямована на забезпечення потреб воїнів, їхніх родин, біженців із зони боїв та дітей в Україні. Збори подякували українцям і приятелям українців в Америці за їхню щедрість в підтримці допомогових акцій ЗУАДК і закликали їх далі активно підтримувати діяльність ЗУАДК.

Д-р Л. Кий подякувала Мотрі Бойко-Вотерс, Н. Сілецькій-Микієвич, Л. Іваськові й М. Гил за їхню працю в ЗУАДК.

ЗУАДК

**ПЕРЕДПЛАТИТЬ  
THE UKRAINIAN WEEKLY  
АБО СВОБОДУ**

**РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА  
НА ДРУКОВАНЕ ВИДАННЯ  
ТІЛЬКИ \$70\***

За додаткові \$5 отримайте і друковану, і ON-LINE версії

**РІЗДВЯНА  
ПРОПОЗИЦІЯ**

\* Ця пропозиція дійсна тільки для нових передплатників і діє до 13 січня 2017 р.

**ТЕЛЕФОНУЙТЕ ДО НАШОГО  
ВІДДІЛУ ПЕРЕДПЛАТ:  
800-253-9862 x 3040**

**Найкраще бути вдома  
на свята!**

**Ціла сім'я Міжнародних Авіаліній України (МАУ),  
бажає Вам багато радості у цьому святковому періоді!**

For reservations, call 1.800.876.0114 or FlyUIA.com

UKRAINE INTERNATIONAL AIRLINES **UIA**



## Відділ реклами – 973-292-9800, дод. 3040

LAW OFFICES OF  
ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET  
NEW YORK, NEW YORK 10003  
(212) 477-3002  
zbmasnyj@verizon.net

Друкарня  
COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

## виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо  
сумлінно, скоро і на час та  
з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com



## DNI PRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ  
645 W. 1st Ave.  
Tel.: (908) 241-2190  
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ  
565 Clifton Ave  
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA  
1916 Welsh Rd., Unit 3  
Tel.: (215) 969-4986  
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ  
ТА КОНТЕЙНЕРИ  
В УКРАЇНУ

## Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва  
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL  
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac  
"English through the Arts" - Центр Діяльності

## Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

240 West 35th Street, 2nd Floor, Manhattan, NY 10001  
Tel.: 212-840-7111 • Факс: 646-766-0302

Info@sai.nyc • www.sai.nyc

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.  
Registered by the Department of Education of the State of New York.

2200 Route 10 West, Suite 109  
Parsippany, NJ 07054  
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD  
e-mail: roxolanald@roxolana.com  
web: www.roxolana.com



## ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів \*

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

## ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

## ROXOLANA Money Service

## ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.  
Також пересилаємо в інші країни.

\* Додаткова оплата за доставку.  
Існують певні обмеження.

## ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

## вміст пакунок:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,  
олія - 1 гальон, тушонка - 3 ф., саямі - 3  
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,  
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.  
Ціна \$99 за 51 ф.

## Ми молимося...

(Закінчення зі стор. 1)

дається не тільки з Втілення, але й також з Його кінцевої жертви заради нашого спасіння. Ми є одержувачами цієї Любові, і ми повинні ділитися нею з усіма кожної хвилини нашого життя. Ми повинні проголошувати радісну новину разом з ангелами, які засвідчили перед великою кількістю Небесного Воїнства і донесли її до пастухів в полі за межами Вифлеєму – описує вище св. Іван Золотоустий: „Слава во Вишніх Богу і на землі мир, в людях благовоління!“ (Луки 2:14).

Апостол Павло пояснює у своєму Посланні до Ефесян, що Христос є наш Мир, який прийшов на землю і через Нього людство вже більше не є відчужене від Бога. Ми покликані по-справжньому жити у Христі, Який завжди посеред нас!

Сьогодні Христос, як Немовля, дозволяє нам наново відчути Боже Втілення з благовістям та радістю. Син Божий входить в історію людства і дозволяє нам брати участь у позачасовій реалії Святої Трійці – Бога Отця, Сина і Святого Духа. Нехай наша любов до

Нього буде в усі дні нашого життя – завжди, кожної хвилини, усім нашим серцем, нашою душею, нашим розумом та нашими почуттями.

Ми молимося за всіх Вас, доручених нам у духовну опіку, щоб Ваша єдина та основна мета в житті була завжди зростати в єдності з Богом, яка може бути досягнутою тільки широкою молитвою, співчуттям та милосердям до інших у нашому житті. Ми просимо Ваших молитов за нас недостойних – що Бог дасть нам силу щодня жити згідно нашої власної проповіді в Ім'я нашого Господа.

Христос Рождається! Славимо Його!

У Його Всеохоплюючій Любові,  
**Юрій**, Митрополит Української Православної Церкви (УПЦ) в Канаді

**Антоній**, Митрополит УПЦ США та діаспори

**Єремія**, Архієпископ Української Православної Південно-Американської Єпархії

**Даниїл**, Архієпископ-номінант УПЦ США

**Іларіон**, Єпископ УПЦ в Канаді

**Андрій**, Єпископ УПЦ в Канаді



## ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець  
Страхування Життя

## OKSANA STANKO

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.

Basking Ridge, NJ 07920

Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ЕВГЕН  
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ

2-ий Заступник президента  
Ліцензований продавець  
страхування життя

Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070

e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Завантажте наш  
мобільний додаток  
для всіх ваших  
фінансових потреб

## Download Our App! ▶



- ▶ Deposit checks...
- ▶ View balances...
- ▶ Make transfers...
- ▶ Pay bills & more...

...using your smartphone or tablet

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION  УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

ALBANY, NY (518)266-0791	AMHERST, NY (716)799-8385	BOSTON, MA (781)493-6733	BUFFALO, NY (716)847-6655	CLEVELAND, OH (440)842-5888
FEDERAL WAY, WA (253)237-5293	PORTLAND, OR (503)774-1444	SACRAMENTO, CA (916)721-1188	SYRACUSE, NY (315)471-4074	VANCOUVER, WA (360)597-2096
WEBSTER, NY (585)545-6276				

877-968-7828 www.rufcu.org

Federally insured by NCUA Equal Housing Lender

1-888-PAKUNOK (725-8665)



# Відійшов у вічність Микола Дармохвал

Микола Галів

28 жовтня українська громада, друзі, колеги, пластуни і члени управи та дирекції Українського Музею у Нью-Йорку, у похоронному заведенні у Менвіл Нью-Джерзі, а згодом на цвинтарі св. Андрія Первозваного у Савт-Бавнд-Бруку прощали милого і добросердного Миколу Дармохвала, який помер 24 жовтня.

Він не мав щастя пережити безжурне дитинство на рідних землях. Це був жорстокий час Другої світової війни, тож у повоєнні роки він виростав у таборі для втікачів у Байройті, де ділив долю з батьками і сестрою Мартою. На восьмому році життя, у 1949 році, з батьками емігрував до США. Батьки оселились у Нью-Йорку. Батько Володимир Дармохвал відкрив українську крамничку „Веселку“, у якій можна було придбати українські газети, випити кави. „Веселка“ збереглася й донині як добрий ресторан у Нью-Йорку.

М. Дармохвал завдяки батькам здобув вищу освіту, став дбайливим і солідним працівником у відомій фірмі „Джансон енд Джансон“, де в останні роки був старшим директором, відповідальний за комп'ютерну систему. За свою віддану і вірцеву працю був нагороджений окремою грамотою.

Після виходу на пенсію заснував свою неприбуткову комп'ютерну фірму і допомагав нашим науковим установам та науковцям. Був вірцевим плас-

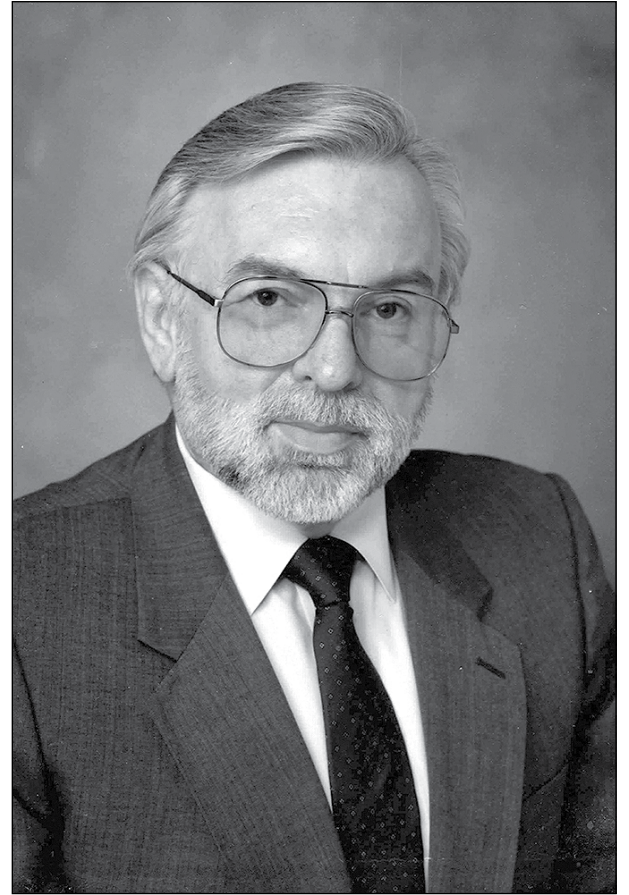
туном, членом куреня „Хмельниченки“ і ветераном американської армії. Брав активну участь в українській громаді і жив життям громади. Був разом з дружиною Зоряною Гафткович жертводавцем на українські громадські, релігійні, наукові цілі, зокрема на Український Музей.

М. Дармохвал і З. Гафткович – довголітні члени Українського Музею, а Зоряна – член управи-скарбниці музею. У 2011 році М. Дармохвал був обраний головою Українського Музею в Нью-Йорку. На жаль, через стан здоров'я йому не вдалося повністю завершити намічені пляни. Він був приневолений відмовився від дальшого керівництва музеєм. М. Дармохвал з своєю сестрою Ларисою в Україні написав два томи спогадів про батька – В. Дармохвала.

М. Дармохвал мужньо, при відданій допомозі дружини, боровся за своє здоров'я. Поволі він відходив у вічність, де вже немає болів і турбот.

Відхід М. Дармохвала у Божу вічність болячо сприйняли дружина Зоряна, сестри Марта і Лариса в Україні, ближча і дальша родина, близькі друзі і друзі. Після Панахиди промовляли його близький друг д-р Роман Воронка, колишній голова музею проф. Ярослав Лешко, директор музею Марія Шуст, колишній член управи, автор цих рядків, а Українські Американські Ветерани на цвинтарі віддали військовий салют.

Хай гостинна американська земля буде йому легкою!



Св. п. Микола Дармохвал

## Триває виставка...

(Закінчення зі стор. 17)

ранні замальовки України, створені художницею 1943 року в Києві, ще до еміграції родини Кричевських. Її європейські та американські акварелі 1940-1980-их років відтворили життєвий та творчий шлях художниці. Для показу були відібрані вірцеві акварельні краєвиди Парижа, Венеції, Нью-Йорку, Чикаго, в яких найбільш яскраво проступає вишуканий, багатий на нюанси почерк К. Кричевської-Росандіч.

Зрілий період творчості мисткині представлений роботами 1990-их років, створених під враженням відвідин України в 1993 році, повернення художниці на батьківщину після 50-річної розлуки.

Творча особистість К. Кричевської-Росандіч формувалась під безпосереднім впливом мистецької родини. Представлені в експозиції твори Василя та Федора Кричевських, батьків Василя (молодшого) та

Олени Кричевських та дядька Миколи Кричевського дають змогу визначити спільний мистецький код Кричевських, зрозуміти глибокий культурний контекст, в якому зростала художниця.

„Без сумніву, однією із знакових рис усіх Кричевських є прагнення свободи – фізичної, духовної та мистецької. Саме це змусило три покоління видатної родини залишити батьківщину. Символічно, що загальну назву „Liberty“ мала група військово-транспортних американських кораблів, які доправляли біженців із повоєнної Європи до США. На одному із таких кораблів дісталась до Америки в 1949 році і Катруся Кричевська, – розповіла директор музею Оксана Підсуха. – Свобода – життєве і творче кредо Кричевської-Росандіч, світлої художниці та благородної і незламної жінки, якою вона залишається і сьогодні“.

На відкритті виставки гостей привітала по скайпу з Каліфорнії особисто К. Кричевська-Росандіч. Вона згадала роки навчання в Киє-

ві та свій дебют художниці на другій художній виставці в Києві, у 1943 році. „Почуваюся щасливою, що і зараз моя творчість цікава і потрібна Україні“, – сказала мисткиня.

З привітанням до гостей звернулася О. Підсуха, яка відзначила, що для неї особисто спілкуватись із К. Кричевською-Росандіч означає „торкатись найкращих сторінок української історії та культури“. Окрім мистецького таланту, К. Кричевська має ще й унікальні людські якості. -РосандічПротягом 25 років незалежності вона подарувала різним

музеям України сотні творів представників родини Кричевських, – зазначила директорка музею.

На відкритті виступив також відомий киевознавець, музейник та друг К. Кричевської-Росандіч Дмитро Малаков. Він розповів про знайомство з художницею в 1943 році у Києві, про дружбу, яка пов'язувала його старшого брата Георгія та К. Кричевську, та про зворушливу зустріч через 50 років розлуки в незалежній Україні.

Виставка триватиме до 15 січня 2017 року.

**Oblast Memorials**  
PO Box 746, Chester, NY 10918  
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА  
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ  
~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ  
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ  
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

**ПЕТРО ЯРЕМА**  
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях


**ДАНИЛО БУЗЕТА** – директор  
Родина **ДМИТРИК**


**Peter Jarema Funeral Home, Inc.**  
129 EAST 7th STREET  
NEW YORK, N. Y. 10009  
**(212) 674-2568**

**LYTWN & LYTWN**  
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS  
Theodore M. Lytwn, Manager  
NJ Lic. No. 3212

**AIR CONDITIONED ROOMS**  
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА  
Our services are available  
anywhere in New Jersey.  
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

**UNION FUNERAL HOME**  
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)  
UNION, NJ 07083  
908-964-4222 • 973-375-5555  
www.unionfuneralhome.com





Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 17 грудня 2016 року в лікарні в Бальтіморі МД помер

**св. п. Святослав Караванський**  
який своїм героїчним життям творив основи сучасної незалежної України.

Народився 24 грудня 1920 року в Одесі  
Відбув 31 років в радянських концтаборах  
Член ОУН,  
Мовознавець, поет, дослідник проблем лексикографії, правопису та культури української мови.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 22 грудня, о год. 11:30 ранку в Українській православній церкві св. Андрія, South Bound Brook, NJ.

**Вічна йому пам'ять!**  
Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

Пожертви в пам'ять Покійного можна складати на ЗУАДК – похоронні кошти, або на ЗУАДК - українське військо.

UUARC  
1206 Cottman Ave.  
Philadelphia, PA. 19111

Шановні читачі! Висилаючи до „Свободи“ спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика жертвами на пресовий фонд!



Страхування  
ЖИТТЯ —  
подарунок,  
найбільш  
потрібний  
вашій  
сім'ї

Миттєвий  
обрахунок  
щомісячних  
вкладок:

888-538-2833



Український Народний Союз, Інк.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 • Загальні інформації – 800-253-9862 • [www.UkrainianNationalAssociation.org](http://www.UkrainianNationalAssociation.org) • [facebook.com/UkrainianNationalAssociation](https://facebook.com/UkrainianNationalAssociation)

\* Доступне не в усіх штатах.



НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ  
КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА ФУНДАЦІЯ АМЕРИКИ



*Вітаємо з Різдвам Христовим  
та Новим Роком!*

Дякуємо всім за підтримку!

Kyiv Mohyla Foundation, P.O. Box 46009, Chicago, IL 60646 (773) 490-9797 [www.kmfoundation.org](http://www.kmfoundation.org)